

Ticaret odasında amele
meseleleri konuşuluyor
Fakat çalışma saatları
daha konuşulmadı

VAKIT

Yeni senede yeni ölçü-
lere nasıl başlayacağız?
Henüz iktisat vekâletinden
malûmat gelmedi

16 ıncı Yıl • Sayı : 5365 Tahrir Telefonu: 24379 Perşembe, 15 - Kânunuevvel (12 inci ay) - 1932 İdare Telefonu: 24370 Sayısı 5 Kuruş

Fransız Kabinesi Dün Düştü

Yazısı iç
sayıfada

Harp borçları meselesi

Avrupa ile Amerika arasında
fırtınalar koparıyor.

Harp borçları meselesi nihayet Fransa kabinesini düşürdü. Başvekil M. Herriot'un teklifi meclisi meb'usanda (57) muvafık reyeye karşı (380) reyde reddedildi. Bu suretle ekalliyette kalan kabine sükût etti.

Bu meseleyi iyice anlamak için Amerika ile Fransa arasında 1929 senesinde akdedilmiş olan Mellon-Beranger itilafını hatırlamak lazımdır. Bu itilâfla Fransanın umumî harp esnasında Amerikaya karşı yapmış olduğu borçların tediyesi şekli tayin edilmişti. Bu itilâf Fransız meclisi meb'usanınca da tasdik edildi. Almanya Fransaya tamirat parası vermekte devam ettiği müddet zarfında Mellon-Beranger itilâfı tatbik de olundu. Fransa hükûmeti itilâfname mucibince muayyen taksitleri muntazaman 1931 senesi haziranına kadar verdi.

Fakat Almanyada bir buçuk sene evvel iktisadi ve mali buhran dehşetli bir inhilâl manzarasını alınca Amerika reisicümhurunun müdahalesiyle bir sene için tamirat borçları hakkında Hoover moratoryomu ilân edildi. Bu moratoryom harp borçlarına da teşmil olundu. Fakat bir senelik moratoryom müddeti bittiği halde Almanyanın vaziyeti salâh bulamadı. Yazın Lozan konferansı kararla Almanyanın otuz milyar marka baliğ olan tamirat borcu üç milyara tenzil olundu. Aynı zamanda üç sene tediyat yapmaması da kabul edildi. Fakat Amerika harp borçları için kabul edilmiş olan moratoryomu temdit etmedi. 15 Kânunuevvelde vadesi gelen taksitin verilmesinde ısrar etti.

İşte bundan sonradır ki İngiltere ve Fransa ile Amerika arasında harp borçlarının tediyesi mühim bir mesele şeklini aldı. Ötirda bir taraftan İngiltere, diğer taraftan Fransa cihan iktisadi ve mali buhranı dolayısıyla 15 kânunu evvel taksitini vermeyeceklerini Amerikaya bildirdiler. Fakat Amerika hükûmeti bunu kabul etmedi. Kabul etmemekte mazereti de açıkladı. Zira Reisicümhur Hoover intihabatı kazanamamıştı. Kâfi derecede salâhiyetle hareket edemezdi. Diğer taraftan Amerika efkârı umumiyesi teslihatın tahdid meselesinde Amerika noktai nazarını kabul etmediği için Avrupa devletlerine karşı dargın bir vaziyet almıştı. Bunun için harp borçlarının santimi santimine tediyesi isleniliyordu.

Nihayet İngiltere ve Fransa 15 kânunuevvelde vadesi gelen taksiti vermek ve ondan sonrası için Amerika ile görüşmek esnasında mutabık kaldılar. Bu esas üzerine İngiltere Amerikaya cevap verdi. Fransa hükûmeti de aynı meelde bir cevap verecekti.

Mehmet Asım

(Alt tarafı 2 nci sayıfada)

TÜRK - İRAN

Iran Hariciye Nazırı
Frugî Han Hz.

İmzalanan dostluk,
emniyet, bitaraflık,
• iktisadî emek
muahedenameleri

iran Hariciye Nazırının Ankara'yı ziyareti üzerine 5 ikinci Teşrin tarihinde akit ve imza edilen muahedenameler ikinci sayıfamızdadır

Türkiye Hariciye Vekili
Tevfik Rüşdü B.

Türkiye ve iran hudutları ve bayrakları

Fırka grupunun verdiği mühim kararlar

Hükûmetimiz, memleketin menfaatlarına muvafık surette çalışmaktadır

Ankara, 14 (A.A) — C. H. Fırkası grup idare heyeti riyasetinden tebliğ edilmiştir:

C. H. Fırkası grubu bugün yani 14-12-932 Afyon meb'usu Ali Beyin riyasetinde toplandı. Son müzakerat esnasında fırkaya verilen takrirleri intaç etti. B. M. Meclisinin yaz tatilinden istifade ederek intihap dairelerinin ve memleketin muhtelif yer-

lerini gezmeye ve memleket işlerini yerinde dinlemeye ve anlamaya fırsat bulan fırka meb'uslarının meclisin açılmasını müteakip hükûmetle bir arada ve karşılıklı müzakere açmaları muvafık görülmüştü. Hükûmetle beraber 20 gündenberi devam eden müzakerelerde tarihi vazife ve mes'uliyetini bilen bir fırka ve hükûmet sıfatıyla devlet idaresinin bütün işlerine temas edildi.

Fırka, devlet idaresinin muhtelif şubelerine ait işlerinde büyük bir salâbet ve emniyetle ve memleketin menfaatlerine muvafık bir surette çalışmakta olduğu neticesine vardı. Muhtelif işlere müteallik takrirler şu suretle neticelendi:

1 — Sayım rûsumunun tadili hakkında olan muhtelif takrirler tetkik ve icap eden tadil imkânı (Devamı 5 inci sayıfamızdadır)

Şeker

Memlekete ithali bir elden olacak

İktisat vekâletinin çok mühim tebliğleri 5 inci sayıfamızda

Bugün Millet Meclisinde müzakere olunacak

Barut irtişası

Muhtelit encümen mazbatası 9 uncu sayıfada

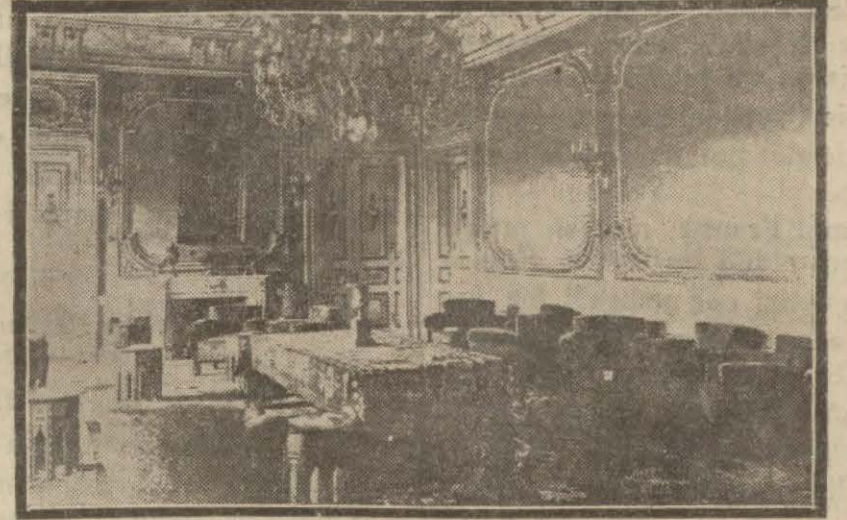
Amerikalı bir Hanım

Mekteplerimizi filme
alıyor, Amerikada
gösterecek

Miss Carolyn Smiley

[Yazısı 8 inci sayıfamızdadır]

Yıldız sarayındaki büyük salonlardan biri

Baba Tahirle hapisanede
bir mülakat [Dördüncü
sayıfada]

Yarınki Nüşamızda:

Kırk kilitli Harem
dairelerinden plâja

Celâl Nuri Beyin bu fevkalâde
notları devam ediyor

Mesian isimindeki saraylı
kızın Çerkezistandan
getirilidiktan sonraki resmi

Kimlerdir, Ne Kazanırlar ?

22 yaşında şöhret kazanan Safiye Hanım

Şimdiye kadar 25
plâk doldurmuş 22
yaşında hanende

Plâklarda, istediğimiz vakit, muhtelif şarkılar dinliyoruz. Radyo her akşam en yorgun saatlerimizde, bize güzel seslerden akan nağmeler getiriyor. Zaman zaman, nereden başladığı belli olmayan bir şarkının bir kaç gün içinde en kenar mahallelere kadar yayılverdiğini duyuyoruz.

Fakat çoğumuz ne plâklara okuyanları, ne de radyoda söyliyeni tanıyoruz. Halkın hoşuna giden, halk tarafından tutulan birçok seslerin sahipleri, bize, bütün yakınlıklarına rağmen uzak kalıyorlar.

(Devamı 6 ıncı sayıfamızda)

Safiye H.

— Kızım sen büyüdüğün zaman ne olacaksın bakayım ?
— İstanbullu olacağım !

Harp borçları meselesi

Avrupa ile Amerika arasında fırtınalar koparıyor

(Başmakalemizden devam)

Bu cevabı salâhiyet ile verebilmiş olmak için Fransız başvekili M. Herriot evvel emirde mebusan meclisinden geçirmek istedi. Fakat hariciye ve maliye encümenleri azasından mürekkep olarak teğekkül eden müşterek komisyon bu teklifi reddetti. İş meclis heyeti umumiyesine geldi. M. Herriot burada da ekalliyette kaldı.

Şimdi Fransız meclisi mebusanın aldığı bu karar Fransa hükümetini çok müşkül bir vaziyete sokmuştur. Fransa ile bir taraftan Amerikanın, diğer taraftan İngilterenin arası açılacaktır. Bunun için Fransız başvekili M. Herriot meclisi mebusanında Fransız milletinin imzasını inkâr etmesi demek olan bir vaziyetin vukuuna meydan verilmemesini ısrarla istediği halde sözünü dinletememiştir. Fransa ile İngiltere arasında mevcut bir itilâfın bozulmasından mütevellit mahzurları da hatırlatmış, bu sözleri tesir uyandırnamamıştır.

* * *

İngiltere ile Rusya arasındaki hadise

Günün en mühim siyasi hadiselerinden biri de İngiltere ile Rusya arasında notalar teatisini mucip olan komünizm propagandası meselesidir. Bu hadise de şu suretle başlamıştır: Oltava konferansı mukarreratı neticesi olarak İngiltere hükümeti Rusya ile evvelden akdetmiş olduğu ticari mukaveleleri feshetmiş, bundan sonra iki memleket arasındaki münasebatın yeni esaslara göre tanzimi için müzakereata girişilmesi kararlaştırılmıştır. İngiltere bu fırsattan istifade ederek gerek İngiltere'de, gerek Hindistanda komünizm propagandası yapmıyacaklarına dair Ruslardan teminat almak istedi.

Bu sırada Moskova'da izvestiya gazetesi İngiltere hükümetinin memurlarına Moskova hükümetiyle Üçüncü Enternasyonalin birlik olduğu hakkında sahte vesak tertip etmelerine dair emir verdiğini ifade eden bir yazı neşretmiştir. Bu yazı İngiltere hükümeti tarafından kendisine hakaret mahiyetinde telâkki edildiği için Moskova hükümetinden taziye istemiştir. Moskova ricali bir gazete tarafından yazılmış olan yazının mes'uliyetini üzerlerine alarak taziye vermiye taraftar değildir! Fakat İngiltere hükümetinin buna karşı nasıl vaziyet alacağını kestirmek de müşküldür.

Yalnız bu arada sayanı dikkat olan bir nokta var ki bu da bu mesele hakkında bazı Fransız gazetelerinin neşriyatlarına verdikleri istikamettir.

Ezcümle bu gazeteler İngiltere hükümetine bu bahiste hak verdikten sonra Moskova hükümeti ile Üçüncü Enternasyonal denilen ve gayesi cihan ihtilâli yapmaya matuf olan teşkilâtın birbirinden ayrı şeyler olmadığını ileriye sürerek bu meseleye Fransanın da alâkadar olması lâzım geleceğini göstermektedir. Fransa ile Rusya arasında daha bir iki hafta evvel imza edilen ademi tecavüz muahedelerinin beşinci maddesi iki tarafın birbirleri aleyhine propaganda yapmıyacaklarını havi bir taahhüt mahiyetinde bulunduğundan bahisle Moskova hükümeti Üçüncü Enternasyonalin icraatından dolayı mes'uliyet kabul etmek istemediği takdirde

Türkiye -- İran

Dostluk, emniyet, bitaraflık ve iktisadi emek beraberliği muahedenameleri

ANKARA, 14 (A. A.) — Hükümetimizle İran devleti arasında 5 ikinci teşrin 1932 tarihinde Ankarada akit ve imza edilen dostluk muahedenamesi emniyet, bitaraflık ve iktisadi emek beraberliği muahedenamesi bervechi atidir:

Bir taraftan

Türkiye Cumhuriyeti,

Diğer taraftan

İran devleti

Aralarında teyemmünün mevcut olan öz dostluk bağlarını kuvvetlendirmek ve siyasi ve iktisadi münasebetlerinin inkişaf şartlarını tayin etmek lüzumunu göz önünde tutarak 22 nisan 1926 - 1 Ordibihışt 1305 - tarihli dostluk ve emniyet muahedenamelerini yenilemeyi kararlaştırmışlar ve bu hususta murahhasları olmak üzere:

Türkiye reisicümhuru hazretleri:
Hariciye vekili ve İsmir mebusu doktor Tevfik Rüştü Beyefendiği,
Alâhazretti hümayun İran Şahinşahi:

Hariciye veziri Cenabı Eşref Akay Mirza Mohamat Ali Han Frugi'yi tayin etmişlerdir.

MADDE: 1 — Akit taraflardan birine karşı bir veya birkaç üçüncü devlet tarafından bir askeri hareket yapılsa akit taraf öbür taraf hakkında bitaraflığını muhafaza etmeyi taahhüt eyler.

MADDE: 2 — Akit taraflardan herbiri diğerine hiçbir suretle tecavüz etmemeyi ve bir veya birkaç üçüncü devlet tarafından aktolunup diğer akit taraf aleyhine veya onun memleketinin kara ve deniz emniyeti aleyhine müteveccih siyasi, iktisadi yahut mali hiçbir ittifak veya itilâfa girmemeyi taahhüt eyler.

Bundan başka akit taraflardan her biri bir veya birkaç üçüncü devlet tarafından diğer taraf aleyhine tevcih edilmiş herhangi düşmanca bir harekete katılmıyacağını taahhüt eyler.

MADDE: 3 — Bir veya birkaç üçüncü devlet akit taraflardan birine karşı düşmanca muameleler ve hareketler icrasına başlıyarak diğer tarafın topraklarından asker, silâh ve mühimmat geçirmek, erzak, hayvanat veya harbe yarıyacak olan başka şeyler tedariği yahut ric'at eden kıt'aların nakli suretlerle istifade etmek ve ya ahalisini tahrik ve teşvik ile kendi maksatlarına göre kullanmak veya bu topraklar üzerinde askeri istikşaf yapmaktır için diğer tarafın bitaraflığını bozmayacağına karşı bitaraflığını silâhla müdafaya mecburdur.

MADDE: 4 — Akit taraflardan birisi bir veya birkaç üçüncü devletin düşmanca hareketlerine maruz kaldığı takdirde diğer taraftan bu maddenin hiç bir ameli kıymet ve manası kalmıyacağını iddia etmektedir.

Bakalım bu mesele İngiltere ve Fransanın Rusyaya karşı yeniden cephe almasını intaç edecek kadar ileri gidecek mi?

Mehmet Asım

raf vaziyeti iyi yola koymak için bütün gücü ile çalışacaktır.

Eğer bu gayretlere rağmen harp bir emrivaki halini alırsa, iki akit taraf yüksek menfaatlerine uygun bir hal çaresi bulmak maksadile vaziyeti aralarında yeniden dikkatle ve hayırhahlıkla tetkik etmeyi taahhüt eylerler.

MADDE: 5 — Akit taraflar kendi memleketleri içinde diğer taraf memleketinin huzur ve emniyetini bozmak veya hükümetini değiştirmek maksadını güden teşekkül ve tecemmüllerin vücut bulmasına ve ikametne ve gene diğer memlekete karşı propaganda yahut herhangi başka bir vasıta ile mücadele maksadında bulunan şahısların veya tecemmüllerin ikametne meydan vermemeyi taahhüt ederler.

MADDE: 6 — Yüksek akit taraflar aralarında iktisadi emek beraberliği şartlarını mümkün olduğu kadar kısa bir zaman içinde tanzim etmek hususunda ittifak etmişlerdir.

İktisadi emek birliği vasıtalarının tayinini birbirinin topraklarından serbest transit yapılmasını ve iki memleket arasında her türlü münakale ve muvasala vasıtalarının tesisine akit tarafların göstereceği mütehassıslar tetkik edecektir.

MADDE: 7 — Şurası mukarrerdir ki akit taraflardan her biri işbu muahedenamede tayin edilen karşılıklı taahhütler hari cinde diğer devletlerle her türlü münasebetlerinde serbestçe hareketini tamamen muhafaza edecektir.

MADDE: 8 — İşbu muahedename tasdik edilecek ve tasdik nameler mümkün olduğu kadar az bir zaman içinde Tahrande teati edilecektir. Muahedename tasdiknamelerin teatisinden sonra derhal mer'iyete girecek ve 5 yıl sürecek. Şayet muahedename fesholunmazsa kendiliğinden bir yıl daha muteber olacak ve fesih keyfiyeti ancak 6 aylık bir müddetin bitmesinden sonra hüküm ve tesiri haiz olacaktır.

İki taraf murahhasları yukarıdaki maddeler hükümlerini kabul ederek bu muahedenameyi imzalamış ve mühürlemişlerdir.

Ankarada 5 sonuncu teşrin 1932 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

M. A. Frugi D. Tevfik Rüştü

Dostluk muahedenamesi

Bir taraftan

Türkiye cumhuriyeti,

Diğer taraftan

İran devleti.

MADDE: 1 — Türkiye cumhuriyeti ile İran devleti ve iki taraf tebaaları arasında bozulması kabil olmıyan sulh ve saminî ve ebedi dostluk cari olacaktır.

MADDE: 2 — Yüksek akit taraflar, her birinin diplomasi ve konsolosluk mümessillerinin öbürünün topraklarında karşılıklı olmak şartile hukuku düvel kaideleri ve teamülü dairesinde muamele görmekte devam edeceklerini ve bu muamelenin her halde ve gene karşılıklı olmak şartile

en çok müsaade gören millet diplomasi ve konsolosluk mümessillerine bahşolunan muameleden daha az müsaadeli olmayacağını kabul ederler.

MADDE: 3 — Yüksek akit taraflar memleketleri arasında konsolosluk, ticaret, gümrük ve gemilerinin seyrine müteallik münasebetlerini ve her birinin tebaasının diğer arazisinde ikametleriyle tevaküfları şartlarını hukuku düvel kaidelerine ve teamülüne ve tamamen karşılıklı olmak esasına uygun mukavelenamelerle tanzim etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

MADDE: 4 — İşbu muahedename tasdik edilecek ve tasdik nameler mümkün olduğu kadar az bir zaman içinde Tahrande teati oluncaktır. Muahede tasdik namelerinin teatisile mer'iyete girecektir.

İki taraf murahhasları yukarıki maddeler hükümlerini kabul ederek bu muahedenameyi imzalamış ve mühürlemişlerdir.

Ankarada bin dokuz yüz otuz iki senesi sonuncu teşrininin birinci günü iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

M. A. Frugi D. Tevfik Rüştü

Beyoğlu cinayeti

Asıl katil

Dün yakalandı, itiraf etti

Beyoğlu'nda Rumeli hanında Madam Evantiyayı parasına tama ederek elektrik telile boğanlardan Antuvan ve Pandeli Adliyeye verilmişti.

Zabitanın tahkikatı neticesinde asıl failin Sokrat isminde 22 yaşında bir Yunanlı olduğu anlaşılmıştır. Sokrat bir müddet evvel Yunanistandan İstanbul'a gelmiş, Antuvan ve Pandeli ile Yunanistandan tanıştığı için hemen münasebet tesis etmiştir. Sokrat dün sabah evinde yakalanmış, Madam Evantiyaya ait mücevherler, tabakalar ve 70 lira kadar para ele geçirilmiştir. Sokrat cürmünü tamamen itiraf etmiş, Pandeli ile Antuvanın Madamla münasebet tesis ettiklerini, bir gece beraberce eve girerek onların gözcülüğü yaptıkları sırada kendisinin Madamın ağzına evvelâ mendil tikiyerek başına odunla vurduğunu, sonra elektrik telile de boğduğunu söylemiştir.

Sokrat:

— Boğmıyacaktım, fakat bizi haber vermesinden korktum! demmiştir.

Amerikalılar gayri memnun

Vaşington, 14 (A.A.) — Fransanın 15 Kanunuevvel taksitini ödememek hususundaki kararı kongrenin bugünkü içtimasında teessür ve infiale karşılanmıştır. Riyaseticümbur dairesinde ve hariciye nezaretinde ihtiyatlı bir sükût muhafaza edilmektedir.

Gülünç

Ahmet Cevat Bey, kendisini protestan olduğu hakkındaki iddialara bu cevabı veriyor

Sofyada Türkçe olarak çıkan "Çiftçi bilgisi", atlı bir gazetenin son sayılarından birinde "Rifai Davut", imzasını taşıyan bir yazı çıkmıştı. Bulgaristanda Türkçe olarak intişar eden bazı gazetelerin, kendisinin protestan olduğu hakkındaki yazılarına cevap veren bu zat kendisini müdafaa ederken hiç te münasebeti olmadığı halde garip bir iddiada bulunarak:

"Karadeniz baş yazıcısı kullandığı sözleri bana değil "Muhit", mecmuasının baş yazıcısı Ahmet Cevat ve Ahmet Haşim Beyler gibi Türkçülerimize söylesin. Çünkü onlar çoktan Protestanlığı kabul etmişlerdir.., Diyor.

Gazetemizin Ankara muhabiri bu yazıda mevzu bahis edilen Ahmet Cevat Beyle dün görüşmüştür. Ahmet Cevat Bey muhabirimize şöyle demiştir:

— Bu gülünç bir münakaşadır. Benim böyle maneviyat ve uhlilikle alâkam yoktur. 16 yaşından beri mutlak surette lâik ve materyalist bir adamım..

Kadın iktisat sergisi

Bugün açılıyor. Sergi çok güzel bir şekilde tanzim edilmiştir

Ankara, 14 (Hususi) — Birinci kadın iktisat sergisi yarın İsmet Paşa kız enstitüsünde açılacaktır.

Sergi bugün maarif vekili Reşit Galip Beyle gazetecilere hususî surette gezdirildi, bir çay ziyafeti verildi. Sergi pek muvaffakiyetli bir şekilde tertip edilmiştir. Bir kadın ve ev idaresine lüzumlu eşyanın hemen her çeşidi yerli malı olarak tertip edildiği gibi, bir evin güzel ve ucuz bir surette nasıl döşenebileceği, bir mutfakın nasıl idare edileceği, çocuklu bir evin nasıl olması lâzım geldiği ayrı ayrı temsil edilmiştir.

Küçük parçalardan neler yapılabileceği örneklerle gösterilmiştir. Sergiyi tertip eden kız enstitüsü müdürü Münür Hayri ve enstitü talebesi çok takdir edilmiştir.

Sergi yarın (bugün) saat on beşte Meclis reisi Kâzım Paşa tarafından açılacaktır.

Meclis encümenlerinin verilen takrirler

Ankara, 14 (Hususi) — Yozgat mebusu Sırrı Beyin, hazine den bedeli taksitle ödenmesi üzere mal almış olanların taksitlerinin tecili hakkındaki teklifi Maliye ve Bütçe encümenlerine havale edildi.

Belediye vergi ve resim kanununun altıncı maddesindeki "apartmanlar", kelimesinin teklifi hakkındaki Yozgaz mebusu Süleyman Sırrı Beyin teklifi Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenlerine verildi.

Dünya Haberleri

Hintli dansöz Rumba

Bir tezgâhtar kız 120 milyonluk adamı kendisine nasıl bağladı? Fransaya 40 milyon getiren bir miras : 90 lık aç bir kadın ..

Rakkase Rumba

Tangedan, fokstrottan sonra çıkan ve dünyayı saran rumba dansını kim icat etti bilir misiniz? Rumba isminde bir Hintli dansöz. Hindistanın en meşhur rakkasesi Rumba memleketinden çıkarak ilk defa Avrupa ve Londra'ya gitmiştir. Gazetecilerden biri onunla görüşmüş, nasıl şöret bulunduğunu gendisinden anlaştırmıştır.

Rumba Hindistanın en büyük rakkasesidir. Kendisi Hindistan dağlarının en vahşi kabileleri arasına girerek onların rakislerini öğrenmiş, ondan sonra rakislerle bütün dünyayı hayran bırakmıştır.

Rumba diyor ki : "Evinde beş parasız çıkmışım. Raks ettim. Himalayanın eteklerindeki avcı kabileleri arasında epeyce zamanlar kaldım. Sonra Hindistanın her türlü rakisini öğrendim."

Rumba şöret temin eden ilk münasebeti budur: Haydarabatta idim. Haydarabatta idim, buharında raksetmemi emrettiler. Raksettım ve bir gecede şöret kazandım. Daha sonra beni mihraceler davet ettiler. Onların kargısında dansettim. Genç rakisler rakisimi takdir ettikleri için İran'dan getirttikleri gül kokularını üzerine serpiyorlardı. Bu bundan sonra şöretim ve dansım birdenbire dünyayı tuttu..

Bir alış veriş ve aşk Newyorkun altmış milyon dolarlı zenginlerinden biri olan Bessie Baruk'un bütün serveti-

120 milyonluk kocaya nail olan Tezgâhtar kız : Misis Man ne tevarüs edecek yegâne oğlu Bernard Londralı tezgâhtar bir kızla evlenmiştir.

Geçen sene başlarında Bernard Londradaydı. Arkadaşlarından biri evleniyordu. Ona bir hediye almak lazımdı. Bernard hediye almak için Londra mağazalarından birine girmiş, bu hediye satan kızla konuşmuş ve onu son derece beğenmişti. Mis Wirfried Man namında olan bu genç Mis, nazarı dikti. Celbedecek derecede güzeldi.

Bernard bu mağazaya birkaç kere gidip gelmiş, onunla konuşmuş, ve nihayet ikisi sevişerek nişanlanmışlardı. Bu senenin Nisanında evleneceklerdi. Evlenme kararı verildiği halde birkaç gün sonra nişan bile bozulmuş ve herkes hayret içinde kalmıştı. Milyoner genç adam tezgâhtarın yüz çevirmiş, Mis Mann mağazasına dönerek eskisi gibi çalışmaya başlamış.

Fakat milyoner Amerikaya döndükten sonra İngiliz kızını unutamamış, onunla konuşmak için uğraşmış ve muvaffak da olmuş. Hem de nasıl? Telefonla.

Newyork ile İngiltere arasında telefon muhabere her zaman mümkündür.

Genç milyoner sevdiği kıızı telefonla arar, bulur, ona aşkını telefonla anlatır. Fakat bu telefonla konuşmanın her dakikası tam on dolara, yani yirmi Türk lirasına mal oluyordu. Milyoner aldırılmazmış ve her gün sevgilisini bularak ona dakikası yirmi lira değen aşk hislerini dökmüştür.

Eylüle kadar vaziyet bu şekilde devam etmiş ve nihayet iki taraf anlaşmıştır.

Bir gün Mis Mann Londradan hareket ederek Parise gidecek, sevgilisini de orada bulacak ve ikisi Pariste evleneceklerdi.

İki taraf böylece hareket etmiş, bal ayını da İsviçrede geçirdikten sonra bir kaç gün evvel Amerikaya dönmüşlerdir.

Tezgâhtar İngiliz kıızı şimdi 60 milyon dolarlık (yani 120 milyon Türk lirası) kocaya nail olmuştur.

Milyonluk bir miras

Avrupanın Amerikaya ödeyeceği harp borçları meselesinin en mühim safhaya girdiği bu sırada Amerikadan çıkan mühim bir para Fransada yaşayan bir ailenin bütün sülalesine refah ve servet getirdikten başka Fransa hükümetine de mühim bir kazanç temin etmiştir.

Fransanın Loren vilâyetindeki Arc Sur Moselle'de doksan üç yaşında olan ihtiyar bir kadın yaşıyor. Hasta, yatalak ve ölüden farkı bir halde olan bu kadın, aynı zamanda son derece fakir ve sefil. Fakat birkaç hafta evvel Amerikadan pek mühim bir haber geldi. Bu kadının yarım asır evvel Amerikaya giden bir kardeşi vardı. Bu adam muvaffak olmuş, muazzam bir servet edinmiş, sonra ölmüş ve Amerika hükümetinin varislerini bulup servetini ona teslim etmesini vasiyet etmişti. Bırakılan servet tam yirmi milyon dolardır.

Servetine çok geç konan madam Acker, zenginledikten sonra Pariste mütevazı bir kahve işleten madam Baratinin kendisine çok yardım ettiğini hatırlamış. Madam Baratinin de bir kıızı vardır. O da büyük annesini candan seven, ona elinden gelen her hizmeti yapan bir kızdı. Madam Acker servete konduktan sonra bu servetin kendisiyle kıızı ve torunu arasında taksim olunmasına karar vermiş ve böylece hareket etmiştir. Yani para bunların arasında taksim edilmiş; fakat aslan payı istiyen bir hissedar daha çıkmış, Fransa hükümeti miras vergisinden (3,750,000) lira almıştır.

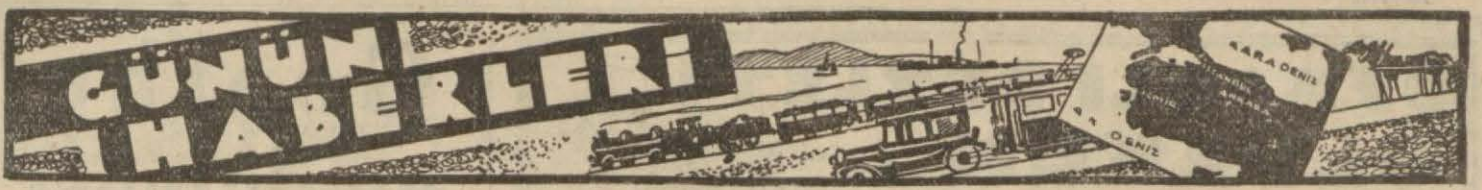
Kırk milyon Türk lirasının en mühim kısmını alan matmazel Barati şimdi evlenecek, fakat fakir, yalnız çok cesur bir koca istiyor.

İngiliz veliahtı büyük elçimizi kabul etti

Londra, 14 (A.A.) — Prens de Galles dün Saint James sarayında Türkiye, İtalya, Sovyet Rusya ve Almanya büyük elçilerini kabul etmiştir.

Al evine bir kumbara :
At içine az, az para..
Az para olur çok para :
Ömrün sonu olmaz kara!

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Ankara - İstanbul hava yolu

Yılbaşında tayyare postaları başlayacak

Tecrübe mahiyetinde tayyareleri evvelâ hükümet işletecek

Tayyare seferleri için iki lâyiha hazırlanıyor

Ankara - İstanbul hattında işletilmek üzere Amerikadan getirilen iki tayyarenin Yeşilköy tayyare meydanında kurulduğunu yazmıştık. Tayyarelere teferuat kabilinden olan bazı kısımları da ilâve edildikten sonra bir haftaya kadar tecrübe uçuşları yapılacak, yılbaşından itibaren Ankara ile İstanbul arasında tayyare seferleri başlayacaktır.

Ankara ile İstanbul arasındaki tayyare nakliyatını tecrübe mahiyetinde olmak üzere bir kaç ay hükümetimiz işletecek, bundan sonra hattın işletilmesi tayyareleri getiren Curtiss Wright Amerikan tayyare şirketine intikal edecektir. Hükümetle şirket arasında seferlerin işletilmesi hakkında bulunan son hal tarzı budur.

Hükümet tayyarelerin işletilmesi hususunda bir de teşkilât projesi hazırlamaktadır. Ayrıca

vekiller heyetinde biri hava ticaretine, diğeri de tayyare postalarına ait olmak üzere iki lâyiha hazırlanmaktadır. Bu lâyihalar yakında Büyük Millet Meclisine verilecektir. Fakat Ankara - İstanbul seferlerinin başlaması için bu kanunların meclisten çıkmasına lüzum görülmüştür. Seferlere daha evvel vekiller heyetince tasdik olunan mukavele mucibince başlanacaktır.

Tayyare ile Ankaradan İstanbul'a veya İstanbul'dan Ankaraya gidecek yolculardan kırkar lira ücret, mektupların beher yirmi gramı için de posta ücretinden başka 15 kuruş fazla alınacaktır.

Yolcular için sigorta mecburiyeti konulup konulmaması ve sigorta ücretlerinin biletlere zam suretile mi, yoksa ayrıca mı alınması hakkında henüz bir karar verilmemiştir.

Yeni sene ile yeni ölçülere başlayacağız. Fakat nasıl?

Arşın yerine metro, okka yerine kilo kullanılması için ayar lâzım..

931 senesi Nisanının dördüncü günü kabul edilen yeni ölçüler kanunu 1933 senesi Kânunu sanisinin birinci gününden itibaren tatbik edilecektir.

Ancak bugüne kadar İstanbul'da bu işle alakadar dairelerde, İstanbul ticaret müdüriyetinde, ticaret odasında, İstanbul belediyesinde hiçbir hazırlık olmadığı gibi kanunun ne suretle tatbik edileceğine dair bir malûmat da yoktur.

Temas ettiğimiz bütün mehafilde bu hususta tek bir cevap vardır :

— Emir bekliyoruz.

Öğrendiğimize göre ticaret odası, tacirlerin birçok müracaatları üzerine derhal iktisat vekâletine telgrafla müracaat ederek ne yapılması lâzımgeldiği hakkında malûmat rica etmiştir.

Dün akşam geç vakte kadar bu hususta hiçbir malûmat gelmemiştir.

Otomobil altında

Şoför Abraham dün Bebeğe bir müşteri götürürken Karaköyde önüne ansızın Ayşe isminde bir kadın çıkmış, şoför bunu çiğnememek için manevra yapmışsa da kadın şoförün direksiyonu çevirdiği istikamete kaçtığı için otomobilin altında kalmış, yaralanmıştır. Kazadan sonra hızını alamayan otomobil elektrik direğine de çarpmış, ön kısmı parçalanmıştır.

Sovyet elçisi

Sovyet elçisi Suriç yoldaş Moskova'ya gitmiştir.

Kızıl hastalığı

Kızıl hastalığı, resmî istatistiklere göre çok azalmıştır. Gündelik müsap adedi, hastalığın başladığı günlere nazaran dörtte bire inmiştir. Alınan tedbirlerin ve aşının fevkalâde iyi tesirler bıraktığı ve birkaç güne kadar bu hastalığın büsbütün kalmıyacağı anlaşılmaktadır.

AMELE meseleleri

Ticaret odası umumî heyetinde konuşuluyor

Ticaret odası umumî heyeti dün öğleden sonra içtima ederek iş kanununun 18 maddesini müzakere etmeye başlamıştır. Bu maddeler üç aydanberi İstanbul ticaret odasını uğraştırmaktadır. Üç ay evvel İstanbul ticaret odasından yeni iş kanunu hakkında mütalea sorulmuştu.

Bu mütalea için Odada bir komisyon teşkil edilmiş fakat komisyonun hazırladığı rapor üzerine Oda idare heyetinin arasında ihtilâf çıkmış ve umumî heyet te bu maddelerin tekrar müzakeresine karar verilmişti. Bu karar üzerine tekrar müzakere ve tetkik edilen maddeler ikinci defa olarak idare heyetine gelmiş ve gene ihtilâf çıkmıştı. Umumî idare heyeti tarafından üçüncü defa olarak tetkiki için oda idare heyetine salâhiyet verilmişti. İdare heyeti alâkadar zatlardan mürekkep bir komisyon teşkil ederek bu işe memur etmiştir. Bu komisyon vazifesini ikmal etmiş ve raporunu da hazırlamıştır. Dün bu rapor müzakere edilmiş ve ancak 8 maddesi müzakere neticesinde kabul edilmiştir.

Bu maddeler içinde bilhassa daimî ve muvakkat amele meseleleri vardır. Oda umumî heyetinin noktai nazarına göre ameleler alınırken tesbit edilen kayde göre daimî ve muvakkat olarak kabul edilecektir. En mühim madde olan çalışma saati müddetleri gelecek müzakerede konuşulmak üzere celseye nihayet verilmiştir.

Terkos için Muhiddin Bey yarın Ankaraya gidiyor

Vali ve belediye reisi Muhiddin Bey yarın akşamki trenle Ankaraya gidecektir. Belediye fen heyeti müdürü Ziya Beyin de kendisine refakat etmesi muhtemeldir. Muhiddin B. Ankarada bir hafta kadar kalacak ve terkosun belediyeye devri meselesi etrafında Dahiliye ve Nafia vekâletleriyle temas edecektir.

Muhtelit mübadelede

Muhtelit mübadele komisyonu reisler bürosunun dün yaptığı bir toplantıda teknik büronun bu ayın yirmisinden itibaren lâğvedilmesine karar verilmiştir.

O zamana kadar İstanbuldaki etabli rumlara yapılmakta olan 150 bin İngiliz liralık tazminat tevziatının önü alınacak, çeklerini almamış olan alâkadarlar bu müddet zarfında paralarını almayı davet edileceklerdir.

Bir tebliğ

İstanbul, 14 (A.A.) — Altıncı tali mübadele komisyonu Türk heyetinden tebliğ edilmiştir.

Etabililik talebinde bulunup ta altıncı tali mübadele komisyonunda işleri olan kimselerin Beyoğlunda İtilis sokağındaki dairenin birinci katına acilen müracaatları mercudur.

OSMANLI DEVLETİ ÖLÜRKEN...

Muharriri: Celâl Nuri

*İktibas, nakil, tercüme hakları mahfuzdur.

Baba Tahirle hapishanede bir mülakat

Almanya imparatoru, İstanbul'da olan bilmem kaçınıcı seferinde, Abdülhamit ile birlikte yemek yerken, Maitre d'hotel vazifesini gören bir uşağın göğsünde kocaman kırmızı, yeşilli bir gran kor don görür..

Sofradan kalktıktan sonra, birine: — Teşrifat meselelerinde dostlarımız biraz tecrübesiz.. Meselâ, uşak başıya yaptıkları âlâ met tıpkı nişanların gran kordonuna benziyor..

— Efendim, o kordon uşaklık âlâmeti değildir.. Gerçekten birinci rütbe nişan kordonudur..

— Öyle mi?

— Evet! Efendimizin hükûmeti de aynı kilerciye ikinci rütbe den bir nişan ihvan buyurmuştu.. Dikkat buyurulsaydı yakanın öbür tarafında kırmızı kartal nişanının plâkı görülecekti..

İmparator Hazretleri bozulmuş, amma, belli etmemiş..

Frenklerin de nişana gayetle meraklı olduğunu bazıları bildiklerinden gazeteci Baba Tahirin riyaseti altında bir nişan imalat-hanesi kurmuşlardı. Bundan mübim bir (endüstri) tasavvur edemezdim.. Her gün Almanyadan, Fransadan, İtalyadan, hattâ, gariptir, Amerikadan talepler geliyordu.. Birinci Mecidi şu kadar dolara, ikincisi şu kadara..

Hiç bir cam, çimento, ampul, asprin fabrikası bu kadar sipariş almıyor.. Baba Tahir ve kumpanyası, ilkin, usul ve kaidesine tevfikân bu frenklere nişan çıkartmışlar.. Paracıklarını almışlar.... Lâkin talep o kadar çok ki! Bunları bir bir arz etmek, iradelerini almak, sonra nişanları kendilerine göndermek, üzerlerine polise vermek külfetli olacaktı.. Tahir B. ve arkadaşları bu muamelelere hacet bırakmadan, Babrâlide ferman yazanlara fermanları doldurmuşlar, nişanları Haronâci Efendiden satın almışlar, o adamlara mahsus olmak üzere Fransızca Le Servet gazetesine uydurma resmî havadis dercetmişler.. Fabrika 1000 beygir kuvvetle işliyor. İddia ediyorlar ki Tahir Beyin bu teşebbüsü Frengistanda Osmanlı devleti lehine bir de cereyan bile uyandırmış..

Çünkü tevcihatta nişana nail olan ecnebi (hayır hahânı saltanatı seniyeden) olmak üzere gösteriliyor.. İmdi, bu atfete, velev para ile nail olanlar, biraz dostluk göstermek iktiza eder.. Ziyafetler verilmiş, padişahın namı göklere çıkarılmış..

Baba Tahir işinin üst tarafını bilirsiniz.. Bütün kumpanyasile birlikte Malûmatçı mahkûm edildi. Hapse atıldı. Ancak 10 Temmuzun sarhoşluğunu müteakip hapishaneden salıverdiler.

O sıralarda bu yazıların muharriri yeni mektepten çıkmıştı.. Bilmem kaide hâlâ cari midir?.. Hukuklulara meccanen müdafaa edilmek üzere bir kaç canı teslim edildirdi. Bana da bir canı verilmiş.. Bunu isticvap için sık sık hapishaneye giriyordum.. Umutmadımsa canıyı de kurtardım.

İşte, Baba Tahir de o zaman hapishanenin avlusunda bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu. Beti benzi bozuktu. Benden sigara istedi. Oturduk, konuşuyorduk..

— Benim gibi bir adam.. Balâ ricalinden... Bütün nişanları haiz.. Bir kaç gazete sahibi.. Sadık bir bendei şehriyari.. Talili bir adam... Padişah beni nasıl kıydı?..

Bir adliye nazırına kurban gittik.. Bu oldu mu?.. Padişahım beni sonuna kadar himaye etmeliydi..

— Lâkin, Tahir Bey, senin hatan pek büyüktü.. Bilmez misin ki rütbe, nişan, madalya vermek hukuku padişahidendir.. Para basmak gibi.. İşte orada haltettin. Çaresini bulmuşsun. İnha ediyor ve nişan çıkartıyordun. Padişahın bam teline bastın..

Baba Tahir hüngür hüngür ağlamağa başladı..

— Peki! Dedi, inha etmekle fermanımı kâtime yazdırıp vermek arasında maddeten fark ne?.. Ben makamları, efendimizi uzun boy-lu taciz etmek istemedim.. Ufak bir kusurum oldu.. Şevketli efendimiz beni affetmeli idi. Çünkü ben ona çok hizmet ettim. Benim maruzatım üzerine on beşten ziyade Jon Türk Akkâya ve Radosa nehyedildi; hem bihakkin. Ben, Babrâli caddesinden her geçen efendiyi, memlekette telefon olmadığı halde, yarım saat sonra, efendimize bildirirdim. Amma nasıl?.. Orasını söylemem.. Esrar dır; yalnız ben bilirim.. Sonra nişan ticareti diye beni kepaze etmek istiyorlar. Nişan ticareti de meşrudur.. Yağ, pirinç, sabun, kahve ticaretleri gibi.. İnkâr etmiyelim.. Romada, Papa Hazretlerinden rütbe ve nişan istihsal etmek için basit, kolay, pratik çareler vardır.. Bir yahudi tefeci bile parasını verdi mi Papalık kontu oluyor.. Ha.. Yanıldım: Papa yahudilere kontluk vermez, yalnız baronluk verir.. Ben müdekkik bir adamım.. Memleketimizde bir (Endüstri) tesis ederken emsal aramak lâzım.. Onun için Vatikandan vesaik getirttim. Adliye nazırının iftirasına uğrayıp bu zındana atılmasaydım mükemmel bir lâyiha takdim edecektim. Ecnebilere usul ve kaide tahtında, Prix Fixe rütbelere ve nişanlar verecektik.. Şu malî müzayaka zamanında milyonlar kazanacaktık, ben de Sıraservilerde bir apartı-mancık yatırıracaktım..

Lâyiham genişti. Padişah neden frenklere yalnız nişan ve madalya versin de rütbe vermesin?.. Oldu mu bu?.. Padişah, padişahı.. Yerliye de, yabancıya da iltifat eder.. Fakat bizim ulâlardan, balâlardan, mütemayizlerden frenk bir şey anlamaz.. O baron, kont, marki, prens, dük, gran dük olmak ister.. Bilir misin ki bir prenslik bir milyon franga geçer.. Çok değil, senede beş, on prenslik tevcihatı, bütçe açığı kapandı, gitti!.. Sonra miskin Arâp İzzet komisyonu âlide para bulmak için çırpınsın.. Şaşkın kaz! Adliye nazırının o mel'un darbesine uğramasaydım lâyihamı çoktan hükûkara kabul ettirmiş olacaktım..

Goethe madalyası

Dün Ertuğrul Muh-sine verildi

Büyük Alman şairi Goethenin yüzüncü yıl dönümü münasebetile geçen sene bütün dünyada büyük san'at şenlikleri yapılmıştı. Mem'eketimizde de Darülbedayide Goethenin Seniha Bedri hanım tarafından tercüme edilmiş olan Stellâ isimli eseri oynanmış ve temsilden evvel Seniha Bedri hanım Alman edibi hakkında bir konferans vermişti.

Alman hükûmeti Goethenin yüzüncü yıl dönümü münasebetile ihcas etmiş olduğu madalyalardan dün de yazdığımız gibi Seniha Bedri hanımla Darülbedayi rejsörü Ertuğrul Muhsin Bey'e de vermeği kararlaştırmıştı.

Almanyanın İstanbul baş konsolosu dün Darülbedayie gelecek Goethe madalyasını Ertuğrul Muhsin Bey'e merasimle tevdi etmiştir. Alman baş konsolosu küçük bir nutuk irat ederek beyne'milel şöhratlı edibe karşı Türkiyede gösterilen alâkadan do'ayı memnuniyet ve teşekkür hislerini bildirmiş, Ertuğrul Muhsin beyi tebrik etmiş ve madalyayı kendisine vermiştir. Bu merasimden sonra Darülbedayide Alman baş konsolosu şerefine bir çay ziyafeti eerilmiştir. Ziyafette konsoloshane erkânı, Darülbedayi müdürü ve san'atkarlarımız bulunmuşlardır. Alman konsosu Seniha Bedri hanıma ait madalyayı da bugün tevdi edecektir.

Numarasız otomobiller

Numarasız otomobil idare edenlerden şimdiye kadar 3 lira maktu para cezası alınıyordu. Bundan sonra numarasız ve karnesiz otobüs, kamyon, kamyonet hatta motosiklet kullananlardan da ceza alınacaktır. Bu ceza miktarı 20 liraya çıkarılmıştır.

Matbaamıza gelen eserler

Türk şark tütünleri

Habip Edip Bey tarafından Türkiyenin en mühim ve hale muhtaç meselelerinden "Türk şark tütünleri ve ihracatı", ismi'e büyük bir tetkik eseri neşredilmiştir. Kitabın birinci kısmında bu mesele hakkında esash malûmat verilmektedir.

İkinci kısmında da bu meseleye ait grafikler ve istatistikler derconunmaktadır. Kitap burhanetin matbaasında basılmıştır. İktisadi meselelerle alâkadar olanlara tavsiye ederiz.

Hem de, efendim, bu işin bir de siyasî ciheti var ki pek tatlıdır: Fransada, İngilterede, Almanyada, Amerikada Osmanlı kontları, Osmanlı prensleri... Bunun politikaya ne büyük tesiri olacaktı! Ben siyasî bir adamım.. Vallahi, sana temin ederim, Avrupada karırlarla danseden, şampanya içen, domuz sucuğu yiyen hiç bir sefirimizin, hiç bir büyük elçimizin aklına bu ince şeyler gelmemişti.. Onlar sefir değil, sıfır!..

Padişah benim dirayetimi, sadakatimi anlamağa başlamıştı... Lâkin çekemediler.. Adliye nazırı bunağıni alet ettiler.. Altüst oldum. Şu hapishane köşesinde pinekliyen Tahir, pâk ve tahir bir siyâsîdir.. Ah!..

Celâl Nuri

Bu akşam: MAJİK SİNEMASI Richard Tauber'i

Büyük gala olarak

Bir Aşk Nagmesi

filminde takdim edecektir. İlâveten: RADYO-NEW
Yerlerinizi evelden temin ediniz. Telefon: 40690

Bu akşam: GLORY A'da BÜYÜK GALA OLARAK Bütün filmlerin en muazzamı ve en harikulâdesi BEN-HUR

Baş rollerde:

Ramon Novarro ve May Mc Avoy

İnanılmıyacak derecede zengin bir mizansen Yeni seslendirilmiş kopyesi
Metro · GOLDWYN · Mayer mamulâtı İlâveten: FOX JURNAL

Bu akşam ARTİSTİK'te ALBERT PREJEAN'ın ANNABELLA

ile beraber taganni edeceği

Gaip ÇOCUK

Fransızca sözlü ve şarkılı filminin ilk irası şerefine
BÜYÜK GALA
Her akşam perde aralarında POLIANSKY ORKESTRASININ sahnede konserleri
Yerlein evelden temin edilmesi rica olunur.

Yalova kaza kongresi

Cumhuriyet hâik fırkası Yalova kongresinde hazır bulunan vilâyet idare heyeti reisi Cevdet Kerim B. dün avdet etmiştir.

Ya ova Kaza kongresi evvelki gün yapılmış. hâkin bir çok ihtiyaçları etrafında görüşülmüştür. Geçen seneki kongrelerini Yalovalılar daracık bir odada yapmışlardı. Bu seneki kongre ise Kaplıca'ar caddesi üzerinde yeniden yapılan büyük kâğıt binada aktedilmiştir. Binada bir kütüphane vücuda getirilecek, radyo alınacak, burası Yalovalıların halkevi olacaktır.

Bu sene Yalova kazasının iki nahiye merkezinde iki yeni mektep inşa edilmşti. Bunlardan başka Kadıköy ve alacalı isminde iki köy vilâyetin resmî projelerine uygun olmak üzere kendiliklerinden iki mektep inşasına başlamışlardır. Bu mektepler pek yakında bitecektir. Bina'arın bütün malzemesini kendileri temin eden köylülere hükûmetçe de yardım edilecektir.

Kaza merkezinde fırka âzasının ve Yalovanın çalışkan kaymakamı Şefik beyin gayretile 50 çocuk uk bir pansiyon açılmıştır. Köy'lerden to'anan çocuklar bu pansiyona yerleştirilmişlerdir.

Fırka Vilâyet idare heyetince teşkât arkadaşlarına ve Şefik beye gösterdikleri gayretten dolayı teşekkür edilmiştir.

TAKVİM

Perşembe	Cuma
15 K. evvel	16 K. evvel
16 Şaban	17 Şaban
Gün doğuşu	7,18
Gün batışı	16,41
Sabah namazı	6,42
Öğle namazı	1,09
İkindi namazı	14,29
Akşam namazı	15,41
Ya sî namazı	18,20
İmsak	5,31
Yılın geçen günleri	349
" kalan	17

HAVA — Bugün hava açık olacak ve rüzgâr sakın esecektir.
Dün sıcaklık azami 10, asgari 3 derece ve hava tazyik 776 milimetre idi.

Tayyare Cemiyet ne tebe'at
Eyüp'te Detterdarda Fesahat
şirketi tarafından Tayyare cemiyeti İstanbul Vilâyeti şubesi yüz yirmi iki buçuk lira tebe'at edimmiş ve cemiyet tarafından takdir ve teşekkürle karşılanmıştır.

İstanbul Belediyesi Darülbedayi Şehir Tiyatrosu Temsilleri:

Bu Akşam
saat 21, 30 da
(üç saat)
Opereti
3perde27at lo
Yazan:
Ekrem Reşit B.
Besteliyen:
Cemal Reşit B.

Operetin son haftasıdır

BORSA

14 Kânunuevvel 1932

Alın	(Satış)
20 f. Fransız	170,-
1 Sterlin	703,-
1 Dolar	213,-
20 Liral	218,-
20 f. Belçika	117,-
20 Drahm	24,-
20 İsviçre	818,-
20 Leva	27,-
1 Iorin	85,-
20 Kron Çek	123,-
1 Silin Av.	17,-
1 Pezeta	50,-
1 Mark	94,-
1 Zoloti	92,-
1 Pengö	23,-
20 Ley	58,-
20 Dinar	24,-
1 çervonec	24,-
1 Altın	35,-
1 Mecediye	24,-
1 Banknot	24,-

Çek fiatları (kap. sa. 16)

Paris	12.06	Praga	18.00
İndra	695.50	Vivana	3.00
Nev-York	0.4712	Madrid	5.75
Milano	9.2058	Berlin	4.10
Brüksel	3.4048	Varsova	3.00
Atina	84.87-	Peşte	20.00
Cenevre	2.4490	Bükreş	35.00
Sofya	64.73-	Belgrat	100.00
Amsterdam	1.1681	Moskova	100.00

Esham

İş Bankası	1015	Terkos	1015
Anadolul	24.20	Çimento Ar.	1015
Reji	8.10	Çayyon Dey.	1015
Şir. Hayriye	14.50	Sark Dey.	1015
Tramvay	4.30	İtalya	1015
U. Sigorta	24.-	Sark m. ceza	1015
omonti	23.50	Telefon	1015

istikrazlar

İst. dahil	96.	Elektrik	1015
Sark yolları	4.80	Tramvay	1015
D.Muvahhde	55.	Tünel	1015
Gümrükler	5.60	Rütum	1015
Saydi mahi	4.00	Anadolul	1015
Bağdat	4.50	Anadolul	1015
Aşkeriye	-	A. Müm'ssil	1015

iktisat Vekâletinin tebliğleri

Şekerin bir elden memlekete ithal ve idaresi hükûmetçe kararlaştırıldı

Takas eşyası arasına ithal edilen mahsullerimiz—Çekoslovakya ihracatımıza koyduğu tahditleri kaldırdı — Türkiye - Lehistan arasındaki takas mukavelesini tatbik ediyor

Ankara, 14 (A.A.) — İktisat Vekâletinden tebliğ edilmiştir: 1 — 2054 numaralı kanunun hükûmete verdiği selâhiyete müsteniden şekerin bir elden memlekete ithal ve idaresi hükûmetçe kararlaştırılmıştır. Türkiye gümrüklerine gelmiş veya 15 birinci kanun tarihinde yolda bulunmuş olan şekerlerin muamelelerinin tasfivesi maksadı ve mukabilinde muamele vergisine matrah olan kıymetten yalnız gümrük resmi tenzil edildikten sonraki kıymetleri kadar Türk malı ihraç ve satılması ve gıda yazılı hükümlere uygun bulunması şartlarıyla bu şekerlerin memlekete ithallerine müsaade edilmesi teklif etmiştir. Şekerin memlekette bir elden ithal ve idaresi tarzı ve bu husus için teklif talebi ayrıca ilân olunacaktır.

2 — Alâkadarların birinci kanunun 31 inci günü akşamına kadar iktisat vekâletine veya 13344 numaralı kararnamenin üçüncü maddesinin tatbikine dair tamim edilmiş olan talimatnamenin dördüncü maddesinde yazılı hizmetlere tahriren müracaatları lazımdır.

Bu müracaatlarda şekerin cinsi ve miktarı, bedeli, menşei ve hangi gümrükte olduğu veya haneli olarak gelmekte bulunduğu tasrih etmelidir.

3 — İkinci maddede yazılı müddet zarfında müracaat etmeyenlerin bilâhara vuku bulacak müracaatları hiç bir suretle nazari itibara alınmayacaktır.

4 — İkinci maddede yazılı heyetler birinci kanunun 31 inci günü akşamına kadar kendilerine vaki olan müracaatları tarih ve numara sırasıyla bir cetvele dercederek ikinci kanunun üçüncü maddesine kadar iktisat vekâletine namına postaya tevdi etmiş bulunacaktır. Bu heyetlerin alâkadarlara müracaatlarını tespit için birer numara vermeleri mecburidir.

5 — Şekerin menşei olan memlekete göre iktisat vekâletince tespit olunacak muadil kıymette Türk mahsulâtının birinci kanunun 15inci gününden itibaren o memlekete ihraç ve satılması mecburidir. Çekoslovakya için bu mahsul münhasıran fındık Belçika için arpa ile 930 senesi veya evvelki seneler mahsulü bütün, Macaristan için üzüm incir ve fındık, Romanya için zeytin ve zeytinyağı, Hollanda için üzüm, incir ve 930 senesi aya daha evvelki seneler mahsulü bütün olarak tesbit edilmiştir. Rus şekerleri evvelce tekarür etmiş olan esas dahilinde gireceklerdir.

6 — İhraç edilen malın gittiği mahalde gümrük rüsumunun tediyeye edildiğinin ve satılmış olduğunun ispat olunması ve aynı zamanda o mahalde bulunan Türk sefir veya en büyük hariciye memurunun tasdik ibrazı edilmiş şühâdetnamesi ile ihraç edilmesi mukabilinde şekerler memlekete ithaline gümrükçe müsaade olunacak ve keyfiyet iktisat vekâletine bildirilecektir.

Bu suretle ithal edilecek şekerlerin bedellerinin 8 numaralı kararname mucibince ihraç dövizlerinden tediyeye veya mahsubu şarttır.

7 — Şeker, kahve ve çayın memlekete ithali için İktisat vekâletine alâkadarlar arasında yapılmış olan hususi mukaveleler hükümleri mahfuzdur.

Takas eşyası

Ankara, 14 (A.A.) — İktisat vekâletinden tebliğ olunmuştur:

1 — Türk mahsulâtı ve mamulâtından hükûmetçe takas eşyası arasına ithal edilenler halı, tiftik, gülyağı, palamut ve hulâsa-sı, kereste ve travers, 930 senesi veya ondan evvelki seneler mahsulünden bütün, kömür müstesna olmak üzere madenlerle incir, fındık, canlı hayvan, afyon, zeytin, zeytin yağı ve kuş yemile Antep fıstığı Türkiye eşyasına henüz pazar olmiyan memleketlere ihraç ve satarak mukabilinde o memleketlerden muadil kıymette ecnebi eşyası getirmek isteyenlere, talepleri aşağıda yazılı şartlara uygun bulunmak şartıyla iktisat vekâletince müsaade verilmesi takarrür etmiştir.

2 — Bu husustaki talepler tahriren iktisat vekâletine yapılmalıdır.

3 — Talep olunacak ihraç miktarının 200 bin liradan az olmaması şarttır.

4 — Türk mahsulât ve mamulâtına henüz pazar olmiyan memleketler Japonya, Hindistan, cenubi Amerika, Portekiz gibi memleketlerdir.

5 — İhraç olunacak malların dövizlerinin tahsil edildikçe 8 numaralı döviz kararnamesi mucibince merkez bankasında bir bloke hesaba yatırılması ve ancak ithal edilen eşya dövizlerinin tediyesine tahsis mecburidir.

Binaenaleyh ihraçat dövizleri memlekete girmedikçe ithalât dövizleri verilemez. Ancak satın alacağı Türk malı için mubayaadan evvel döviz getirmek isteyenler iktisat vekâletine haberdar etmek ve bu dövizleri milli bir bankaya yatırarak oradan Türk malları bedellerini ödemiş bankaya kuyüdiyle isbat etmek şartıyla bu kayıttan istisna edilirler.

6 — Taliplerin birinci madde mucibince yapacakları ihraçat mukabilinde kontenjan harici olarak Memlekete sokmak istedikleri eşyanın cins ve miktarını da iktisat vekâletine bildirmeleri icabeder. Bu eşya alâkadarla iktisat vekâleti arasında görüşülerek tesbit ve mukaveleye dercolunur.

7 — Mukavele tarihinden itibaren ihraç edilip satıldığı vesaike isbat edilen eşyanın kıymeti 13344 numaralı kararnamenin üçüncü maddesinin tatbikine dair tamim edilmiş olan talimatnamenin dördüncü maddesinde yazılı heyetler marifetile tesbit olunur. Bu ihraçatın İstanbul, İzmir, Mersin, Samsun, Antalya, Trabzon, Çanakkale, Fethiye ve Küllük gümrüklerinden yapılması meşruttur.

8 — İthal edilecek eşyanın kıymeti muamele vergisine matrah olan kıymetten yalnız gümrük resmi tenzil olunarak bulunan kıymettir.

9 — ihraçatın ithalâtın evvel yapılması meşruttur.

Malın kimlerden alındığı, hangi vasıtalarla hangi memleketlere

ne zaman sevkedeceği ve gittiği memlekete gümrük resmi tediyeye olunarak çıkarıldığı o memleket gümrüklerinden ve mahallindeki Türk sefir veya en büyük hariciye memurundan tevsiği ve satılmış olduğuna dair vesaike ibrazı mecburidir. Vesaike alâkadarlar tarafından Ankarada takas komisyonuna ibraz edilecek komisyonca verilecek müsaade üzerine ithal edilmek istenilen malın gümrüklerce kontenjan harici ithallerine müsaade olunur. Komisyonun müsaadesi tarihinden itibaren altı ay zarfında malların ithal edilmiş bulunması mecburidir.

10 — Alâkadar tarafından iktisat vekâletince makbul ve muteber malı bir teminat gösterildiği takdirde Türk malı ihraç edildikten sonra bu malın mahalline vardığı ve gümrüğü tediyeye edildiği ve satıldığı hakkındaki vesakin ve vüsul şühâdetnamesinin vüruduna intizaren ithalât yapılmasına müsaade olunabilir. Bu takdirde keyfiyet iktisat vekâleti tarafından gümrük ve inhisarlar vekâletine bildirilecektir.

11 — Bu esaslar dahilinde İktisat vekâletine mukavele aktedenlerin esamisi vekâletçe takas komisyonuna ve gümrük ve inhisarlar vekâletine bildirilecek ve gerek komisyonca ve gerek gümrüklerce bu esamiye altı ihraçat ve ithalât hesapları tutulacaktır.

12 — İktisat vekâletine mukavele akteildikten sonra teahhüdün ifası mecburi olacak ve bu hususta makbul ve muteber malı teminat gösterilecektir.

Çekoslovakya tahdidatı kaldırdı

Ankara, 14 (A.A.) — İktisat vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Çekoslovakya hükûmetince Türk fındık ve incirlerine vazecilmiş olan ithalât ve kambyo tahdidatının ahiren reddedilmiş olduğu ve bundan böyle bu mallarımızın Çekoslovakya'ya serbest bir surette ithal olunabileceği tebliğ olunur.

Türkiye - Lehistan takas mukavelesi

Ankara, 14 (A.A.) — İktisat vekâletinden tebliğ olunmuştur:

15 teşrinisani 932 den itibaren üç ay müddetle muteber olmak üzere memleketimizle Lehistan arasında aktebile takas muamelesinin tatbiki tekarür eylemiştir. Bu mukaveleye nazaran memleketimizden Lehistana 128 bin Zeloti kıymetinde halı 252 bin zeloti iç fındık, 73 bin zeloti iç ceviz, 21 bin zeloti fısıtık 31 bin zeloti incir, 74 bin zeloti kuru üzüm, 21 zeloti taze meyva ihracına mukabil: Lehistandan 20 bin zeloti yün iplik 20 bin zeloti ambalaj kağıdı, 30 bin zeloti hurdavat eşyası, 150 bin zeloti yünie karışık pamuklu mensucat, 70 bin zeloti parke

Fırka grubunun verdiği kararlar

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

nını hazırlamak üzere fırka tarafından bütçe encümenine; 2 — Tuz rüsumunun esaslı bir surette tefrik edilerek neticesinin önümüzdeki bütçe senesi zarfında fırkaya getirilmesi kararıyla gümrük ve inhisarlar vekâletine;

3 — Satılan emvali milliye taksit bedellerinin tecili, mubadillerin mesken icarı bedellerinin alınması gibi hususlara ait muhtelif takrirler tetkik edilmek üzere fırka tarafından maliye encümenine;

4 — Memurin kanuniyle mütenazır kanunların tadili hakkında olan 100 imzalı takrir muhtelif encümenlerden birer âza alınmak suretiyle fırkaca teşkil olunacak memurin kanunu encümenine havale edilmiştir.

5 — Umum hıfzısıhha kanununun 128 inci maddesinde yazılı nizamnamenin biran evvel tanzim ve tatbiki hakkındaki takrir mütefikan kabul edildi.

6 — Mektep kitaplarının hükûmetçe basılması san'at ve yatı mekteplerinin umumi bütçeye alınması hakkındaki takrirler maarif vekâletine.

7 — İzmir Buca bağları hakkında maliye vekâletinin emrinin icra edilmemesinin sebebinin tahkiki hakkında takrir maliye vekâletine, köy kanununun temini, tatbiki hakkındaki takrir dahiliye vekâletine verilmiştir.

8 — Arazi ve bina vergilerinin mahalli idarelerle, belediyelere terki hakkındaki takrir ittifaqla rededilmiştir.

9 — Kredi meselesine teallük eden takrir berayı tetkik iktisat vekâletine verilmiştir.

10 — Samsundan Mersine kadar gidecek bir tren tertibi suretile Samsun-Sivas hattının küşat merasiminin yapılması teklifini havi takrir kabul edilmiştir.

Salı günleri mutat içtimalara devam edilmek üzere celseye nihayet verildi.

İtalyada Yugoslavya aleyhine..

Roma, (A.A.) — Yugoslavya sefarethanenin yakınında talebe mühim bir nümayiş yapmıştır.

Talebe, 3 günden beri mühim polis ve asker kuvvetleri tarafından muhafaza edilmekte olan sefarethane meydanına yaklaşmamıştır.

Talebe, Venedik meydanına giderek Duçeyi alkışlamışlardır. M. Mussolini balkona çıkarak talebeye bir iki söz söylemiş ve Tragir hakaretinin asla unutulmayacağını beyan etmiştir.

Talebe yeniden Yugoslavya sefarethanesi önünde nümayiş icrasına kıyam etmişse de muvaffak olamamışlardır.

Fransız sefarethanesi de muhafaza altında bulundurulmaktadır.

ve kontre plak, 235 bin zeloti prinç, 60 bin zeloti Jütten mamul ambalaja mahsus mensucat, 25 bin zeloti kıymetine şişe ve lamba şişesi ithal edilecektir.

Her iki memleket menşei şühâdetnameleriyle tevsiik edilecek olan bu eşya serbestçe her iki memlekete ithal edilecek ve müteakabil eşya dövizleri de kezaalik serbestçe ita olunacaktır. Keyfiyet ehemmiyetle Türk ihracat tacirlerine tebliğ olunur.

Fransız kabinesi

Mecliste 187 reye karşı 402 reyle düştü

Paris, 14 (A.A.) — Hükûmet 187 reye karşı 402 rey ile düşmüştür. Meclis, neticeleri itibarile pek mühim olan bir celse-den sonra ve M. Herriot'un müessir ricalarında bulunmasına rağmen, hükûmete Amerika'ya 15 Kanunuevvelde yekcihet ihtirazi kayıtlarla tediyatta bulunmak imkânını bahşetmekten imtina eylemiştir.

Meclis, bu kararla borçlar meselesinde hemen müttehit olan Fransız efkârı umumiyesi hissiyatına maddi ve müsbet bir şekil vermiş bulunuyor. Filhakika Fransız milleti, ekserisi Amerika'nın talebi üzerine gösterdiği bunca fedakârlıklardan sonra Amerika'nın adeta kat'i ve amirane bir davetine boyun eğmek mecburiyetinde kalması bu milletin ruhunda pek derin bir igrir ve isyan hissi uyandırmıştır.

Reisicumhurun istişaresi

Paris, 14 (A.A.) — M. Lebrun'un bu vakte kadar fikir dağınılığı şahsiyetlerden birçoğu, nüfuz ve selâhiyeti yerli yerinde olan M. Herriot'un tekrar yeni kabineyi teşkile memur edilmesini Reisicumhura tavsiye etmişlerdir.

Reisicumhur M. Lebrun, istişarelerine öğleden sonra devam edecektir.

Kaptılar, kaçtılar, ama yakalandılar

Ermeni Noray, Rum Yorgi, yahudi Alber

Bir hafta evvel bir gece zengin bir kadın olan madam Boino Galatada dar bir sokaktan geçerken bir adam madamın yanına yaklaşıp, elinde bulunan çantasını kaparak kaçmıştı. Sokak karanlık olduğundan madam çantasını kapıp kaçanı görememiş, zabıtaya müracaat ettiği zaman "Kaptı, kaçtı, vak'asını yapamıyız yalnız iri yarı hayallini farkedebildiğini söyleyebiliriz. İkinci gube müdürü Ata beyin diklati takibi neticesinde kapıp kaçan dün ele geçirilmiştir. Bunlar yahudi Alber, ermeni Noray, rum Yorgidir.

Bu üç kişi sokaklarda zengin kadınları takip etmeye ve çantalarını kapıp kaçmaya karar vermişlerdir. Bunlardan Alber madam Boinonun çantasında epeyce para bulunduğunu farketmiş, Eminönünden Galataya kadar takip etmiştir. Madam karanlık sokağa sapınca kargısına Yorgi çıkmış ve madamın yanına yaklaşıp, diğerleri de gözcülük etmişler, biraz sonra ortadan kaybolmuşlardır. Hırsızların kaptıkları çantada 1000 lira kadar para ile bazı mücevherat bulunuyordu. Bu para ve mücevherleri hırsızlar aralarında taksim etmişlerdir. Paraların bir kısmı ve mücevherler ele geçirilmiştir. Hırsızların üçü de sabıkalıdır. Yorgi kasa soymakta meşhurdur. Ele geçirilen paralar ve mücevherler madama verilmiş, hırsızlar adliyece teslim edilmiştir.

B. M. Meclisinin ay başında tatil yapılması muhtemel

Ankara, 14 (Hususi) — Bu ay başında Büyük Millet Meclisinin bir buçuk aylık bir tatil yapacağı söyleniyor. Bu haberin tahakkuku halinde Büyük Millet Meclisi şubatta tekrar toplanıp mayısa kadar içtimalarına devam edecek, yaz tatilini eylüle kadar yapacaktır.

İktisat ve Tasarruf Haftasının 3 üncü günü

Yerli vitrinler gezilecek; yemekler ve tathıl sergisi açılacak

İktisat vekili dün radyoda nutuk söyledi

Milli iktisat ve tasarruf haftasının dün üçüncü günü idi.

Oğleden evvel Vecihi Beyin tayyaresi İstanbul üzerinde muhtelif uçuşlar yaparak (yerli malı kullan) yazılı ufak kâğıtlar atmıştır.

İstanbul, Beyoğlu, Kadıköy ve Üsküdar taraflarında atılan bu kâğıtlar halk tarafından büyük bir alâka ile kâşılmıştır.

Milli iktisat ve tasarruf cemiyeti İstanbul şubesi ise dün vitrin müsabakalarının ne suretle yapılacağı hakkında bazı kararlar vermiştir.

Bu kararlara göre hafta sonuna doğru vitrinler gezilecek ve yerli mallarını en güzel arzeden esnafa madalyalar ve mukâfâtlar verilecektir.

Dün akşam İstanbul radyosunda milli iktisat ve tasarrufa dair bir konferans da verilmiştir.

İstanbul kadınlar birliği de yerli mallar haftası münasebetiyle Halkevinde yerli yemekler ve tathıl sergisi namile bir sergi açacaktır. Bu sergiye iştirak etmeleri için İstanbul tannmış ailelerine mektuplar yazılmıştır.

Oğleden sonra İstanbul kız lisesinde milli tasarruf mevzuu bir konferans verilecektir.

İktisat vekilinin nutku

Ankara, 14 (A. A.) — İktisat Vekili Mahmut Celâl Bey İktisat ve tasarruf haftası münasebetiyle bugün radyoda atideki hitabeyi irat etmiştir:

Aziz vatandaşlarım, Tasarruf haftası başlamış bulunuyor. Memleketimiz için bu çok faydalı haftayı vücud getiren milli tasarruf ve iktisat cemiyetine huzurunuzda teşekkür etmeliyim. Çünkü bütün vatandaşlarımıza duyduğum düşüncelerimi bu bana ifade etmek saadetini vermiştir.

Milli tasarruf cemiyeti bize, bayram haftası münasebetiyle para biriktirmenin, yerli mallara karşı rağbetin vazife olduğunu hatırlatıyor. Bu mühim hareketin yalnız bir haftaya mahsus bir moda değil, bütün hayatımızda milli bir düstur olması lazımdır. Esasen gösterilen hedef de budur.

Tasarruf fikri hemen beşeriyetin içine bulduğu zamanlardan beri insanlarla beraber yürüyen bir his, bir fikirdir. İnsanların istikbal endişesi, istikbal için hazırlık yapması fütür bir zekâ eseridir. Tasarruf umumî bir hal alınca kuvvetini, kudretini şüphesiz artırır. Diğer medenî memleketler de ferdin saadeti için insanlar, mağseri kuvvet için millet halindeki büyük kitleler, tasarruf ederek güçlerine ve mensup oldukları millet ve vatanlarına hizmet etmek yolunu bulmuşlardır.

Aziz ve büyük milletimiz kendisini millî muhitinde sanımı yuvasında daima ekonom kalmış kelimenin tam manasıyla tasarrufkâr olmuştur.

1928 senesinde Türkiye İş Bankası'nda bir karar almıştı. Kararlarımız millet ruhunda gizli kalan tasarruf definesini ortaya atmaktı. Millet in umumi refahı üzerinde kuvvet membaa olan tasarruf hareketine şuurlu bir cereyan vermektir.

Aziz vatandaşlarım,

Arkadaşlarımızla bu karara varmak için müzakere ederken tasarrufa vasisita olarak kullanacağımız kumbaraların adedi üzerinde tereddüt hâsıl oldu. 1000 kumbaranın kâfi geleceğini ifade edenler bulundu. İşe başlandıktan az bir müddet sonra bu ilk bin, on bin kumbara siparişi takip etti. Bu on binler taaddüt etti. Bugün yalnız İş Bankasının vatandaşlara açtığı küçük cari hesaplar ve dağıttığı kumbaraların adedi elli bini geçmiş tir.

Başta milli iktisat ve tasarruf cemiyeti olduğu halde diğer bankaların tasarrufa verdikleri kıymet, milli piyasanın kredi ve iş hacmine bugün takriben kırk milyon türk lirası ilâve etmiştir. Demek oluyor ki, ilk müşa-

hedeler, yani Türklerin daima istikbali düşünür, tasarrufa riayet eder, yüksek kabiliyetli bir millet olduğu hakkındaki kanaati filiyatla kendini göstermiştir.

Para biriktirme hareketi bütün hızıyla yürümekte muntazam seyrini takip etmekte berdevamdır. Para biriktirmenin ferdi refaha bir vasıta ve fertlerin saadeti için tehdit eden tehlikelere karşı bir siper olduğunu işaret etmiştim. Umumi ve milli cepheden bu hareket, tasarruf siyasetimizin ilk merhalesidir. İkinci merhale biriken servetin memleket ihtiyaçlarında kullanılmasıdır. Çok emin bir tarzda, kârlı bir şekilde umran vasıtası olmalıdır. Milli servetin umran sahasına girmesi için bazı tabii şartlar vardır. Bunları hepimiz biliriz. Fakat bir kere de ben tekrar edeyim:

Evvelâ asayiş, sonra kanunlarda istikrar, içtimai bünyede istikrar ve nihayet millî paranın istikrarı...

Bütün bunları yaşadığımız rejim, cumhuriyet hükümeti temin etmiş bulunuyor. Şu halde ikinci merhaleye emniyetle geçebiliriz. Nasıl?

Bir misalle arzedeğim:

Anadolunun ortasında mühim bir servet kaynağı vardır. Ergani bazarı madeni namını taşımaktadır. Cihan piyasalarında bakır fiyatları mühim tenezzüller kaydedtiği şu sıkıntılı devrede dahi madenin kârlı bir surette işletilmesi imkânı vardır. Madenin senelik mucumunu mahdud sekiş milyon lira bırakacaktır. İşlenmesi için fenni, malî tedbirler alınmıştır.

Yalnız civarına şimendifer gelmesini bekliyor. Hükümet, büyük milli politika haline gelen şimendifer siyasetini, bütçemizin tevazünü esasına hâle vermeksizin, çizdiği program dahilinde yürütmektedir. Ergani hatırası buluncuya kadar beklemek ihtiyacıdır. Her geçen sene civar halkını sekiz milyon liralık bir kazançtan mahrum etmektedir. Halbuki bu iş yalnız on milyon lira sarfıyla tahakkuku kâbil bir iştir.

Millî teşebbüs bu şimendiferin bir an evvel inşası için yardım eder ve bunu finanse ederse hem kendisi için hem de vatandaşları için büyük ve kârlı iş yapmış olur. Bazı milletlerin iktisadi varlığını ifade eden memleketine büyük kazançlar temin eden bu kâbil hareketlerinin daima şahidi oluyoruz.

Fertler, bilhiziyar malî müesseselerinin rehberliği ve hükümetlerinin sağlamlar teminatı ile birleşmiş servetlerini kârlı addedikleri teşebbüslere yaptıkları zaman vatanperverane bir hareket yapmış olmak zevkini maddî kazançlarıyla birleştirmiş olurlar.

Buna benzer büyük ve küçük her halde malî ve fennî noktai nazardan yapılması kudretimiz dahilinde bir çok işlerimiz vardır. Bunları herkes bilir ve ifade eder. Fil sahasına geçilmesi için, tasarrufun ikinci merhalesi dediğimiz yapıcı harekete birincisi kadar kuvvetle bağlıdır. Devlet parası ve teşebbüsleriyle, fertler münferiden ve müctemian hususî teşebbüs ve sermayeleriyle, yapacakları işlerde birbirine müzahir olur ve hem ahenk yürürse ikinci merhaledeki muvaffakiyet birincisinden aşağı kalmaz.

Türk milleti büyük işler başarmıştır. En yüksek irade kuvvetine sahiptir. Her fert kendi nefsinde başlayarak büyük milli teşebbüslere emniyet ve irade kuvvetini görür. Ve icap ederse çok yakın bir zamanda devlet parası, hususî sermaye ve teşebbüslerle sinai sahada olsun, umran sahasında olsun, zirai ve ticarî sahalarda olsun büyük işlerin başarılmış olduğunu görür.

Bazı kozmopolit ruhlu kimseler vardır ki her büyük teşebbüsün bida-yetinde dudak bükmeyi adet edinmişlerdir. Netekim pek iyi bilirim. Tasarruf hareketinin başlangıcında da, bu adamlar sakit kalmamışlardır. İkinci merhale dediğimiz hareket üzerinde de şüpheli sözleriyle manasız-luklarını ortaya atabilirler.

Aziz vatandaşlar; Bunlara verilecek cevapları maddî misallerle göstermek isterim. Harbi umumi esnasında istikrazı dahili ak-tedilmişti. Eski devrin yaptığı bu finans muamelesiyle ihtilâlimiz, cumhuriyet hükümeti alâkadar olmuyabilirdi.

Böyle yapmadı. Kıymetinden yüz de doksan ikisini kaybetmiş ve sekiz liraya düşmüş olan obligasyonları e-linde tutarak aupa bir hale yani yüz liraya kadar çıkardı.

Cumhuriyet hükümeti yukarıda size izah ettiğim istikrar hareketinde

M. Troçkiye göre

1933 de Rusya Ne yapmalıdır?

Bundan bir müddet evvel Troçki yoldaş İstanbuldan kalktı, Avrupaya gitti, fakat Kopenhagta ancak bir konferans verdikten sonra, hiç bir devlet hudutlarına kabul edilmediği için tekrar Türkiyeye döndü.

Troçki, 1917 senesinde Rusya'da hariciye komiseri idi, ve Brest Litovsk müzakeratına iştirak ettikten sonra beş sene müddetle harbiye ve bahriye komi-

Köylü ve amele Rus kadınları okuma öğreniyorlar

seri oldu ve Leninin ölümünden pek az sonra, Türkistan nihayetlerinde bulunan Alma Ata'ya sürüldü. Nihayet şubat 1929 da İstanbula geldi.

Troçkinin Rusyadan çıkarılmasına sebep Stalin yoldaş ile olan noktai nazar muhalefetidir. Bu iki şahsiyet arasında Lenin ötür ölmez bir mücadele başladı, bu mücadeleden galip çıkan Stalin oldu. Bununla beraber, Troçki, bugün bile Rusyanın dahili işlerini en iyi gören ve birçok mühim meseleler hakkında en ziyade söz söylemeye saâhiyeti olan şahsiyettir.

Son neşrettiği bir kitapta, Troçki, Sovyet Rusya hakkında şunları söylüyor:

1933 senesinde Rusya çok ve çabuk istihşalat yaparak, rekorlar kırma teşebbüs etmemelidir. Herşeyden evvel iktisadiyatı tanzim etmeli, lüzumsuz teşebbüsleri kaldırmalı, ikâmet-gâhlar ve zahire merkezleri inşa etmelidir. İyi çalışabilmek için, herşeyden evvel insanların iyi yaşamaları lazımdır.

Bir sene mütemadiyen, herşeyi hesap etmeli, parayı tevhit etmeli, istihşalatın cinsini iyileştirmelidir. Sovyet iktisadiyatı, büyük bir ceht yaptı, fakat bu iyi hesap hesap edilmiş bir ceht değildi. Yapılacak işler arasında Kolkos siyasetini de değiştirmek vardır. En mukavim kollektif işleri seçmeli ve bunları fakir köylülerin arzu ve tecrübelerine istinaden yeniden inşa etmelidir. Diğerlerine gelince, dahili bir harbe ve iktisadiyatın mahvolmasına sebebiyet vermeden yavaş yavaş tasfiye etmelidir.

İşte Troçki yoldaşın düşünceleri. Yalnız bunları söylerken, insanın, bizzat Troçki tarafından söylenmiş olan:

— "Peygamberlik mesleki, nankör bir meslektir, cümlesi akla geliyor.

olduğu kadar malî itibarının şerefini korumakta da çok hassastır.

Aziz dinleçilerim, Cihan buhranı halâ sarsıntılar içinde beşeriyete elem vermekte devam ediyor. Bundan maalesef memleketimize de hisse düşmektedir. Buna rağmen bazı muhittlerimizde iktisadi hareketler göze çarpmaktadır.

Türk milleti diğer büyük meselelerde olduğu gibi iktisadi hareketlerde de yüksek iradesini emniyetle kullandığı zaman bu badireyi kendisine mahsus olan metanetle atlatacaktır.

Her zaman şuurla çalışanlara büyük istikbal mev'ut olduğunu unut-muyalım.

Allaha ısmarladık.

Kimlerdir, ne kazanırlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İşte biz, halkın sevdiği ve tuttuğu ses ve beste sahiplerini mümkün mertebe tanıtmaya karar verdik ve bu yeni anketimize de Safiye Hanımdan başladık.

Safiye Hanım, piyasanın en maruf simalarından birisidir. Plâklara okur ve barlarda söyler. Hatta kendisinin bir aralık ayda 1200-1600 lira kazanarak bir rekor yaptığını iddia edenler de vardır. Bu iddialar ne kadar yerindedir?

Bununla beraber Safiye Hanımın evinde bir de telefonu bulunan sayılı şarkıcılarımızdan birisi olduğunu işaret ederek sözleri kendisine bırakalım

* * *

Taksimde büyük bir apartmanın dördüncü katındayız. Siyah bir rop giyen ve siyah saçları parıl parıl parlayan Safiye Hanım anlatıyor:

— Efendim; küçüklüğümde beri sesimin güzel olduğunu söylerlerdi. Mektep marşları söylenirken ve buna benzer vaziyetlerde dikkati celbediyordum. Bir istidat meselesi olsa gerek. Tahsilime devam ediyordum. Darülmualimati bitirdim ve bir aralık hocalık ettim. Fakat bu esnada musiki cemiyetlerine de intisap etmiştim. Sesim daha çok alâka uyandırmıya ve bestekarları da aynı nisbette alâkadar etmeye başlamıştı. Neticede bilmem, nasıl oldu; plâklara söylemeye başladım ve işte hayatım üç senedir böylece akıp gidiyor.

— Şimdi kaç yaşındasınız?

— Yirmi iki.

— Piyasada kazanma rekorunu kırdığınız söyleniyor?

— Ooh.. Bu bir mübaleğadan ibaret olsa gerektir. Çünkü ortalıkta azamî kriz var. Bizim kazancımız diğer memleketerdeki güzel seslerin kazancile nisbet bile kabul etmez derecededir. Fakat itiraf ederim ki dahilde, haricte her gün yeni bir angajman teklifi karşısında kalıyorum. Meselâ bir iki ay sonra Mısra ve Suriyeye gitmekliğimin ihtimali vardır.

— Hayatınızdan memnun musunuz, günlerinizi nasıl geçirirsiniz?

— Memnunum, diyebilirim. Fakat çalışmak beni çok yoruyor. Bir iki şarkı söylemekle vazifedarken bazan halkın ısrarına dayanamıyarak saatlerce söylüyorum. Söylemekten adeta baygın düşecek hale geliyorum.

— Allah kolaylık versin.. Peki sesinizi nasıl muhafaza ediyorsunuz?

— Yarıyı hiç düşünmüyorum. Bu itibarla sesimi muhafaza etmek için bir tedbir almak da aklıma gelmiş değildir. Fakat tuhaf değil mi? Bu suale çok muhatap oluyorum. Ara sıra Anado'nun birçok yerlerinden mektuplar alırım. Bunlar hemen daima çok samimî, senli benli şeylerdir.

Meselâ ekserisi şöyle başlar: "Canım ablacığım! O güzel sesini nasıl muhafaza ediyorsun? Ne gibi sıhhi tedbirler alıyorsun?.. ilâh.."

Fakat ben bunların hiçbirine cevap vermem. Daha doğrusu vermem. Çünkü versem şöyle yazmam lâzımgelecek:

"Canım kardeşim;

Sesim için hiçbir tedbir aldığım yok. Allah vermiş, söylüyorum. Hem de bazan sabahlara kadar. Bu itibarla çok geç yatiyorum. Hayatımda hiç intizam yok. Sabak kahvaltılardan sarfı nazar bazan öğle yemeklerimi bile muntazaman alamıyorum!..

Nasıl güzel mi? Tabii yazsam bunlara inanmayacaklar değil

mi.. Onun için susuyorum. Başka çare yok.

— Alaturka - alafranga bahsine ne dersiniz, alafranga söyler misiniz?

— Efendim, bu olsa olsa bî zevk meselesidir. Alafrangada da bayıldığım parçalar var, söylerim de. Fakat alaturkaya karşı daha başka daha derin bağlarım bağlıyım. Bilir misiniz, alaturka çok güzeldir. Yalnız bazı kimseler biraz bayağılaştırmışlar, monoton bir hale koymuşlar. Bence bütün kusuru bundan ibaret.

— En sevdiğiniz şarkı?

— Bütün güzel şarkılar.. Ayramam ki..

Safiye hanımla konuşmakta devam ediyoruz. Gündüzleri can sıkılınca otomobil gezintileri yaparmış ve arabayı bizzat kullanırmış. Şimdiye kadar 25 - 30 plak doldurmuş.. Plâklarda kazancı satış üzerine imiş.. Son hafta içinde haleti ruhiyesi pek bozulmuş. Çünkü Musa Süreyya Beyin ölümü kendisini çok müteessir etmiş. Diyor ki:

— Sık sık gördüğümüz, bir

nuştığımız insanların birdenbir

ortadan yok o uşu çok der

tesirler bırakıyor..

Meselâ Musa Süreyya Bey..

Bu zat hocamdı, kendisine çok

hürmetim vardı. Daha birkaç

akşam evvel burada ve birçok

doştları arasında idi. Çok neşeli

idi, şu koltukta oturuyordu. Hat-

ta daha dün sabaha kadar da

piyanonun üzerinde cigarasının

külleri duruyordu.. Halbuki bu

gün.. Hayat ne garip şey değil

mi?..

Üstadın son şarkısı da Safiye

Hanımın son yadığıdır. Bunu

Safiye Hanımın resimlerinden

birisinin altına yazmış.. Safiye H.

gösteriyor, ben okuyorum:

"Rüzgârların ahengini duydum nefesinde

Kuşlar dile gelmiş ötüyor sanki sesinde

Ay yasanarak dinledi bir dağ tepesinde

Kuşlar dile gelmiş ötüyor sanki sesinde.."

Evet.. Hayat çok garip şey..

A. S.

Türkiye - Suriye

Ticaret muahedesi müzakeresine dün Ankarada başlandı

Ankara, 14 (A.A.) — Türkiye ile Suriye arasında aktedilecek ticaret mukavelenamesini müzakere etmek üzere bir heyet şehrimize gelmiştir. M. Roglusu riyaseti altında bulunan Suriye heyeti dün Fransa büyük elçisi Kont de Chambrön cenapları tarafından iktisat vekiline takdim edilmiş ve müzakerata saat 17,30 da başlanılmıştır. Türk heyeti hariciye müsteşarı Numan Beyin riyaseti Naki ve hariciye vekâleti ticarî işler müdürü Bedi Beyler müşavir sıfatıyla heyete dahildirler.

Hariciye müsteşarının değişeceği doğru değil

Ankara, 14 (Hususi) — Elçilerimiz arasında bazı değişiklikler olacağı, Riyaseticumhur umumi kâtibî Hikmet Beyin Hariciye vekâleti müsteşarlığına geleceği hakkındaki haberler tabakkuk etmemiştir.

itizar

Yazılarımızın çokluğu yüzünden (Eğlenceli Yazılar) sayfamızla (İşliyen Yara) ve (Sfenk Konuştu) tefrikalarımız bugün dercedilememiştir. Okuyucularımızdan özür dileriz..

ÇOCUK

Tasarruf ...

Tasarruf ...

Esir olmak istemezsen yerli malı kullan, para biriktir

Yavrularım,
Şu yukardaki resme dikkatle
bakınız. Bir müstemlike manza -

Damlıya damlıya göl olur .

On paranın ne ehemmiyeti
var demeyiniz. 4 tane on para bir
araya gelirse bir kuruş olur. Ku-
ruşlar toplanınca liralara ortaya
çıkarak.

Liralara sahip olmak isterse -
niz, bir kumbara alırsınız. On pa-
ra, yirmi para, beş kuruş, on ku-
ruş derken bir gün bir de bakar-
sınız ki kumbarada liralara top-
lanmış. Herkes de sizin gibi ya-
rarsa bütün milletin parası olur.

Düşmanınızı zengin etmek iste-
mezsen kendi vatandaşlarınızın ka-
zanmasını istersen, yerli malı al,
yerli malı kullan. Yerli malı ye.

Alâ üzüm, incir, fındık ceviz
varken başka yemışlere para ver-
me... Kullanacağın şeyleri alır-
ken dikkat et. Yerli malı ise al..
Yoksa alma... Eğer yabancı mem-
leket malı alırsan düşmanımı
zengin edersin. Düşmanın zen-
ginleştiği bir fakirleriz. Sonra
biz de resimde gördüğün gibi a-
raba hayvanı yerine geçer, esir
oluruz.

**Esir olmak istemezsen para
biriktir. Yerli malı kullan ..**

Güzel yazı müsabakası

Okuyucularımız arasında gü-
zel yazı — Kaligrafi müsabaka-
sı açtık. Müsabakanın müddeti-
nin bitmesine bir hafta kaldı.
Taşrada bulunan karilerimiz ge-
lecek perşembe günü akşamına
kadar yazılarını postaya verme-
lidir. Müsabaka şartı gayet basit-
tir:

Beyaz bir kâğıt üzerine siyah
mürekkeple "VAKT" gazetesinin
açmış olduğu yazı müsabakasına
iştirak ediyorum., diye güzelce
yazınız. Adresinizi de yazarak
derhal gönderiniz.

Müsabakaya iştirak edenlerin
resimlerini de basacağız. Kaza-
nanlara da hediyeler vereceğiz.

Kendinizi Teniyiniz

Kânunuevvelde doğanlar

Erkekler:

San'at işlerinde çok muvaffak
olurlar. Çalışmayı severler. Baş-
kalarının emri altında yaşamayı
hiç sevmeyiz. Bunun için bu
ayda doğanlar daha fazla tüccar
san'atkar olurlar. Memur olurlar-
sa muhakkak surette âmir me-
vkisine geçmek için çalışırlar.

Bastıbacığı tanı- dınız mı ?

Sinemada sizi kahkaha ile
güldüren Bastıbacığı tanıdınız
mı? Bastıbacak Danimarkalıdır.
Eskiden çok fakirdi. Çok çalıştı.
Para kazandı. Şimdi de milyoner
bir sinema artisti oldu.

**Bastı bacak çok sevgili
kızı ile beraber**

Bastıbacığın asıl ismi Mad-
sondur. Tam kırk yaşındadır.
Dünyada en çok sevdiği 5 yaşın-
daki küçük kızdır. Bu küçük kı-
zını her gün resimde gördüğünüz
gibi omuzuna alır. Bahçede do-
laşır. Ona komik masallar söyler.
Kahkahadan çatlatır.

ARAMIZDA

Yo - Yo oynamak ayıp mı ?

Birçok okuyucularımız soru-
yorlar?

— Yo - Yo oynamak ayıp mı?
Yo - Yo oynamak ayıp değil.

Fakat zamanında ve yerinde ol-
mak şartı ile.

Mektepte, sınıfta, bahçede, so-
kakta oynamak gayet tabii ola-
rak ayıp. Hele mektep talebesine
hiç yakışmaz.

Fakat evinizde dersinizi bitir-
dikten sonra kimseye ziyan ver-
memek şartı ile oynamakta hiç za-
rar yoktur. Esasen maarif vekâ-
leti de talebeler arasında Yo - Yo
nun mekteplerde oynanmamasını
emretmiştir.

Dünyada Olup Biten Şeyler

insan eti yedikten sonra toprak geveleyenler

"Toprak,, yiyenler "Boğa,,mı, hazine mi?"

İnsanlar dünyada kurbağaya,
yıllana, hatta insanlara varıncaya
kadar her şeyi yerler.

Şimdiye kadar toprak yenil-
diği görülmemiştir. Geçenlerde
Von Hüssen isminde Hollandalı
bir seyyah yeni Kinenin içlerine
doğru gitmiş. Gittiğine de gidece-
ğine de pişman olmuş. Çünkü bu-
ralardaki insanlar meşhur Papu
kabilelerine mensup olup hepsi de
yamyamış. İnsan eti yerlermiş.
Üzerine de helva makamında a-
vuç avuç toprak yerlermiş.

Seyyah Von Hüssen efendi güç
hale buralarda dolaşmış. Kendi-
sine çok itibar etmişler. Şerefine
insan etinden yemeklerle ziyafet
ler vermişler.

Seyyah bunları hatıratında
şöyle anlatıyor:

— Papular insan etine bayı-
lırlar. Bundan sonra da sarı
renkli toprağı da hiç ağızların-
dan eksik etmezler. Çerez muka-
bilinde daima yemeklerinin so-
nunda toprak yerler. Ben bunla-
rı tabii yemedim.

Bir gün hastalandım. Hekim,
ilâç tabii yok. Fakat papuların re-
isi yanında hekim başılık eden
zat bunu işitmiş, hemen bana bir
avuç sarı toprak verdi. Bunu
yutma.. Yalnız gevele.. Suyunu
yut.. dedi.

Toprağı on dakika kadar ge-
veledikten sonra derhal karnımın
ağrısı geçti.

"Kürdan,, kralı ..

Bu da hangi memleket diye-
ceksiniz. Bu memleket değil. Diş-
lerimizi karıştırdığımız kürdan-
lardan bahsediyorum.

Amerikada her şeyin olduğu
gibi kürdanın kralı da vardır. A-
çık göz bir Amerikalı mütemadi-
yen kürdan satarak zengin olmuş
ve nihayet (Kürdan kralı) olarak
tanınmıştır.

İspanyada en büyük merak bo-
ğa güreşidir. Geçenlerde İspan-
yada büyük bir boğa güreşi ol-
muş. Boğa hastalanmış, nihayet
etlik olarak kasaba satılmış. Ka-
sap "Pablode Alcantara Moel-
loz,, efendi boğayı kesmiş. Bir de
ne görsün.. Midede kocaman bir
kırmızı torba. İçinde de bütün
dünyanın hasret ettiği sarı sarı
altınlar.

Kasap efendi birdenbire zen-
gin oldum diye sevinmiş ama..
polisler haber alınca parayı almış-
lar. Şimdi İspanya polisleri bu
kırmızı torbanın sahibini arı-
yorlarmış.

**Izmir — Mustafa Arif B.
kerimesi Ayten H.**

Müsabaka müddeti bitti. Ge-
len resimleri sırası ile neşre di-
yoruz.

Birinci kânun bilmececi Hafta : 2

Her hafta 150 kariimize hediye veriyoruz

Her pazartesi günü bilmeceye kazananların
isimlerini okuyunuz.

Bu haftaki bilmececi hecelerden cümle teşkilidir :
ir - es - mak - ol - nız - sa - yor - mi - te - is - li - yer - li - ma - nız -
nı - la - kul.

Doğru halledenlerden bir kariimize bir kol saati vereceğiz.
5 kariimize birer mürekkepli kalem, 15 kariimize birer kutu bis-
küvi, 15 kariimize birer paket çikolata, 15 kariimize birer kitap,
150 inciye kadar olan kariilerimize de muhtelif hediyeler vere-
ceğiz.

Ş Müsabakanın müddeti dört haftadır. Dört hafta sonraki
pazartesi günü bu bilmeceye kazananların isimlerini okuyunuz.

Ş Hal varakalarına isimlerinizi ve adreslerinizi okunaklı ya-
zınız.

Ş Bilmeceye kazananların hediyeleri her perşembe günü öğ-
leden sonra idarehanemizde verilmektedir.

Cabi Efendinin Başından Geçenler

— Yazısız Hikâye —

Kışın Cabi Efendinin şemsiyesi olduğu halde ıslandığının resmidir.

Aşk Arayan Adam

Muharriri : Pitigrilli

Tercüme eden : fa.

- 15 -

— Ben, dedi, tango oynamak istiyorum...

Otomobil "Palermo", isimli bir barm önünde durdu. İçeri girdiler..

Tatlı, bayıltıcı bir tango çalıyordu Garsonlar, Pol ile Yuttaya yer bulmak için koşuştular ve iki genç ayakları serpantinlere takıla takıla masalar arasından ilerlediler. Bir masaya oturdular..

Pol şampanya ısmarladı, ve:

— İciniz, dedi, iciniz.. Derler ki deva verici sular mahallinde içilmelidir.. Aksi takdirde kendilerinden beklenen neticeyi vermezler. Bence şampanyada Paris'te ve Monmarterde içilmelidir ki neş'esini tam versin..

Kadehleri kaldırıp içtiler. Pol devam etti:

— Biliyor musunuz, dünyanın en sehhar kadını Paris'te metfundur.. Bunu bir çok kimseler bilmez.. Napolyon Mısır'dan dönerken bir kaç mumya getirmişti.. Bunların arasında Kleopatra'nın da mumyası vardır ve millî kütüphanede metfundur.. Bu mumyanın tozu da Paris'in tozuna karışmıştır ve zaman zaman kendi kendime soruyorum: Acaba Paris'in bir şehvet diyarı olmasına sebep bu mumiye çıkıp etrafa yayılan tozun tesiri midir?..

Garson bir şampanya daha getirmişti.. Bir dansör Yuttayı dansa davet etti, fakat Yutta reddetti. Bir kadeh şampanya içerek cevap verdi:

— Aşk, fantazi ahengi içinde bir hız değiştirmekten ibarettir.. Şu dansedemler, vücut vücuda yapışarak kendilerini aşka yaklaşıyorlar zannediyorlar. Fakat uzaklaşmaktan başka bir şey yaptıkları yok.. Bu temaslar aşk değildir.

— Fakat aşkın iki derinin temasından doğduğunu..

— Biliyorum, biliyorum.. Pek alelade bir tarif.. Aşkı "iki derinin teması", olarak tarif etmek bir askeri şeref madalyası, "göğse asılan yuvaklak bir maden parçası", olarak tarif etmekle müsavirdir.

Pol Pot suratını astı.. Cevap vermek için ağzına bir tuzlu badem attı. Yutta'yı gayet saf ve temiz bir mahlûk olarak tanıdı.. Halbuki bir parça alkol onun aşk hususunda ne kadar tecrübe sahibi olduğunu göstermeğe kâfi gelmişti..

— Ben, dedi, aşk nedir bilmiyorum..

— Görüyorum... Ve bundan çok memnunuz..

— Halbuki ben sizin, aşkı çok iyi bildiğinizi görüyorum ve mustarip oluyordum..

— Ne demek istiyorsunuz?

Garson bir üçüncü şampanya şişesi getirmişti. Pol:

— Ben, dedi, otuz beş yaşındayım. Aşk hakkında fazla malumatım yok. Halbuki Jutta, bir tek cümlemler bana, aşk hakkındaki fikirlerinizi göstermiye kâfi geldi. Bir nebatat mütehasşısı, e-line geçen bir yaprakdan hangi nebata ait olduğunu anlar. "Cuvier", birkaç parça kemikten, nesli mahvolmuş hayvanatı meydana koyma mı?

— Bazan da aldanabilirler. Siz de onlar gibi yapmayınız. Bir

Bu Hâkim

Deli mi, Akıllı mı?

Okuduğunuz vak'adaki hâkimin ne garip bir mahlûk olduğunu anlıyorsunuz. Bize bildiriniz :

— Bu adam deli mi, akıllı mı?

Beş güne, yani tefrikanın 20'inci çıktığı güne kadar gelen cevaplar içinde doğru bilenlerden 50 kişiye hediyeler vereceğiz.

kemikten bir hayvanın iskeleti anlaşılabilir ama, bir cümleden, bir kadının aşk hakkındaki telâkileri hakkında hüküm çıkarmak doğru olamaz.

Pol anlamadı. Sadece:

— Sizi, dedi, çılgıncasına sevmekten korkuyorum.

Jutta güldü:

— Oh... Ne büyük sözler bunlar böyle?..

Çılgıncasına bir aşk! Bu sözü, avukatlar aşk cinayetlerinde kullanırlar. Ben aşkta şiddet aramam. Bana vüs'at lâzım. Ben aşkı voltla değil, amperle ölçerim.

Garson sokulmuş, bir şampanya daha isteyip istemediklerini sormuştu. Pol:

— Hesap!

Dedi. Bu aralık bir başka dansör gelerek Jutta'yı dansa davet etti. Bu sefer Jutta kalktı.

Pol onu dans ederken seyrediyor ve bir taraftan da düşünüyor. Demin hâkim Martine'de iken bir insanın içinde birçok insanların yaşadığını söylemişti.

Bir tango çalıyordu. Saksofon arasına çalgısını bırakarak "Şikita,, isimli olan şarkıyı okuyordu:

"Şikita, seni reddettim, fakat beni dinlememeliydin. Çünkü seni affederdim... Muhakkak affederdim, zira..."

Pol Pot düşüncelerine devam ediyordu. Evet, bir insanın içinde, birçok insanların yaşadığını söylemişti. İşte, Juttada da birçok kadın yaşıyor, ve şimdi, dansörün kollarında süzülüyor.

Şarkı söyleyen adam, şarkının alt tarafını tamamladı:

"...Zira, ismin o kadar tatlı ki Şikita!..."

İşte asıl aşk! Tabiiyunun ve doktorların tarif ettikleri aşk bu "İsmi o kadar tatlı ki Şikita!,, mantığı karşısında duruyordu. Jutta Şuman, yerine döndüğü zaman soruyordu:

— Ne düşünüyorsunuz?

Pol, duvarda asılı gözleri bağlı bir çocuğun elindeki aşk okunu meçhul bir istikamete atar resmini göstererek:

— Ben, dedi, aşkı böyle tasavvur etmiyorum. Aşk oklarını böyle gelişi güzel atmaz. Bugün, aşk çocuğu, nişan talimlerini yapmıştır ve her okun bir hedefi vardır.

— Ne demek istediğinizi anlıyamıyorum. Fakat birçok zamanlar olur ki, aşk, okunu hesaplama atar ve kendini bırakır. Siz aşk nedir bilmiyorsunuz.

(Devamı var)

Yerli mal sergisi

Bakırköyde yeni bir sergi cuma günü açılıyor

Bakırköy, mühim sanayi mın takalarımızdan biridir. Bu küçük kazamızda sekiz on fabrika faaliyetinde bulunmaktadır. Bakırköy Halk Fırkası, tasarruf, iktisat ve yerli malı haftası münasebetile Bakırköy'de fırka merkezinde o havalideki fabrikalar masnua-tından bir sergi vücuda getirmiştir. Sergi yarınki cuma günü saat onda merasimle açılacaktır. Açılma sırasında Galip Bahtiyar Beyle muallim Mediha hanım birer nutuk söyleyeceklerdir.

Sergi bütün hafta zarfında ziyaretçilere açık bulundurulacaktır. İktisat haftası içinde gece ve gündüz Bakırköy sinemalarında da projeksiyonla tasarruf ve cizeleri gösterilecektir.

Tarihimizi yazanlar çağırılıyor

Edebiyat fakültesi reisliğinden: Türk tarihi tetkik cemiyeti tarafından hazırlanmakta olan Türk tarihinin ana hatları kitabının Tür medeniyeti tarihi kısmını yazmak üzere vazife almış olan ve İstanbulda bulunan arkadaşların bugün (Perşembe) saat on beşte Edebiyat fakültesine teşrifleri rica olunur.

Kaçak mallar ve bin lira rüşvet teklifi

Gümrük muhafaza memurları Galatadan geçen Yani isminde birisini çevirmişler, elindeki bavulu muayene etmişlerdir. Bavulda kaçak pijamalar, kumaşlar görünce yakalayarak merkeze götürmüşlerdir.

Yolda isminin Bella Süla olduğunu söyleyen bir İtalyan memurların yanına yaklaşmış bavulun kendisine ait olduğunu ve verilmesini istemiştir. Bu iddiayı yapan İtalyan da yakalanarak merkeze götürülmüş, orada zabıt tutulurken Yaninin Aynalıçeşme'de oturan nişanlısı Kiçanın evinde de diğer bir bavulu olduğunu söylemiştir. Bu bavul da merkeze getirilince içinden ipekli gömlek kolları, bir fotoğraf makinası ve iki fotoğraf camı çıkmıştır.

Bella Süla camların kendisine verilmesini istemiş, verilmeyince memurlara 25 lira rüşvet teklif etmiş, ret cevabı alınca rüşvetin miktarını 1000 liraya çıkarmıştır. Zabıta bu mesele hakkında tahkikata devam etmektedir. Kumaşları hariçten İtalyanın getirdiği, satmak için Yaniye verdiği, Yaninin bunlara tesabuba üzerine aralarında kavga çıktığı tahmin edilmektedir.

Satıcıların bağırması

Dünkü bir akşam gazetesi, satıcıların sabahları erkenden bağırma ve men'i hakkında dahiye vekâletinden belediye bir tamim geldiğini yazıyordu. Belediye reisi muavinini Hamit B. böyle bir emirden haberdar olmadığını, bu hususun b'r madde halinde zaten zabıta belediye talimatnamesinde mevcut olduğunu, şübe'ere daima emirler verildiğini söylemiştir.

Memleketlerimizi filme çeken Amerikalı Hanım

Mis Carolyn Smiley Amerikaya dönünce Türkiye hakkında konferanslar verecek

Amerikanın Boston şehrinde Miss Carolyn Smiley isminde bir hanım, memleketimize gelmiştir. Bu Amerikalı hanım Türkiye'nin yenileşmesi mevzuu etrafında tetkiklerde bulunmakta, muhtelif müesseseleri gezmektedir. Dün bir muharririmiz kendisiyle görüşmüştür. Miss Carolyn Smiley şunları söylemiştir:

"Amerikada başka memleketlere, başka milletlere karşı çok alâka duyulur. Bu merak ve alâkaya neşriyatla ve daha ziyade konferanslarla cevap verilir. Ben de dünyanın muhtelif yerlerini gezip tetkik eder, memleketime dönünce gezip gördüğüm yerler hakkında konferanslar veririm. Son zamanlarda Amerikada Türkiye'yi yakından tanımak ve iyi tanımak merakı uyanmıştır. Amerikalıların kulaklarında Türkiye aleyhinde fena bir propaganda vardır, bunun yanlış olduğu anlaşılmaktadır. Amerika yenileşen ve daima ilerliyen Türkiye'yi tanımak istiyor. İşte ben de bu maksatla seyahat ediyorum. 8 teshrinievvelde Amerikadan ayrıldım, önce Fransaya gittim, oradaki talebe hayatını tetkik ettim, oradan İsviçreye geçtim, İsviçreden de Türkiye'ye geldim. Ankaraya ve Kayseriye gittim. Ankaradaki yenilik ve terakki hayret vericidir. Ankarada maarif vekâleti talim ve terbiye reisi İhsan beyi ziyaret ettim. Ankarada Gazi terbiye enstitüsünü, İsmet paşa kız enstitüsünü, kız ve erkek liselerini ve çocuk yuvasını gezdim. Buralarda gördüklerim bana büyük bir memnuniyet verdi. Birçok notlar aldım, aynı zamanda gördüğüm iyi şeylerin hepsini filme çektim. Ankaradan bahsederken size bir hatıramı anlatacım: Sokakta tek başıma gidiyordum. Yolda bir hanımla karşılaştım. Bu hanım bana İngilizce olarak: "Sizi galiba tanıyorum!,, dedi; kendisine: "Galiba ben de sizi tanıyorum!,, diye cevap verdim. Fakat ikimiz de birbirimizi nereden tanıdığımızı anlıyabilmek için uzun uzadıya düşündük. Bu hanım Ankarada çalışan Doktor Fatma'dır. Dokuz sene evvel Bostonda bir klüpte bir toplantıda ben teşrifat memurluğu vazifesini görüyordum, muhtelif milletlerden kimseler vardı, ben Türklerle beraber bulunup onlara hizmet etmek istemiştim, onun için beni o zaman Bostonda talebe olan bu Fatmanın yanına vermişlerdi. Kendisi - o zaman bir kere o klüpte görüşmüştüm. Dokuz sene sonra Ankara sokaklarında yalnız başıma dolaşırken böyle eski bir tanıdığa rasgelmek beni çok sevindirdi. Bu doktor Fatma bana Himayeietfali gezdirdi, Doktor Fuat Beyle tanıştırdı, Himayeietfalde çok iyi şeyler gördüm, bunları pek beğendim, filme aldım.

Kayseride de liseyi ve Talas'taki köy mektebini gezdim. Kayseri valisi bana pek kolaylık gösterdi. Resmî dairelerindeki intizam göze çarpıyordu. Kayseride de birçok iyi manzaraları, Yenileşen Türkiye'yi gösteren güzel manzaraları filme çektim. Talas köyle-

rinden birinde tanıştığım köy hocasını Amerikadaki konferanslarımda bilhassa anlatacağım. adam gündüz çocukları okutuyordu mektep zamanı bittikten sonra çocukların annelerini okutuyordu. Bu köy hocası kısa bir zamanda köyün kadınlarının dörtte üçünü okuma öğretmiştir, şimdi de gelen kulanlarla uğraşılıyor. Bu köy hocaları memleketimizin altınlarıdır. Öğrendim ki Talas köyünün hocası memleketinizde tale değildir.

Türkiyede bir müddet daha kalacağım ve İstanbul darülfünununu ile diğer bazı mektepleri gezeceğim. Buralarda gördüklerimi filme alacağım. Amerikaya dönünce Türkiye'deki terakki hanımların hakkında bir seri konferans vereceğim; konferanslarımda bu filmleri de göstereceğim..

Miss Carolyn Smiley, önümüzdeki salı günü sabahı Fındıklıya giderek Güzel sanatlar akademisini, o gün öğleden sonra da İstanbul ilmekteplerinden birini gezecektir.

Miss Carolyn Smiley dün Üsküdar Amerikan kız lisesini ziyaret etmiş, mektep talebe ve müallimlerine ait bazı filmler çekmiştir.

Çocuk hekimleri

Çocuk Hekimleri Encümeni senelik kongresini Saka çıkmazındaki Türk Tıp Cemiyeti binasında yapmış ve yeni bir idare heyeti seçmiştir. Reisliğe çocuk hastanesi çocuk hastahıkları mütehasşısı Pr. Dr. İhsan Hilmi ikinci reisliğe Haseki hastanesi çocuk hastahıkları mütehasşısı Pr. Ali Şükrü, umumi kâtipliğe Üsküdar çocuk bakım evi başhekimisi Dr. Sezai, veznedarlığa Beşiktaş çocuk bakimevi başhekimisi Fahrettin, kâtipliğe Dr. Ahmet Akkoyunlu beyler seçilmişlerdir.

Komünistlerin muhakemesi İstanbul ağırceza mahkemesinde, dün Emin ve arkadaşlarının komünistlik tabrikatı yapmaktan maznun olarak kapalı celsede muhakemelerine devam edilmiştir.

Halkevinde kitapçılar

İstanbul Halkevi idare heyeti dün İstanbul kitapçıları davet ederek Halkevi mecmuasının sümünü temin için yapılacak işler hakkında fikirlerini sormuştur.

Halkevi namına balo

Bu akşam Perapalasta Vali ve belediye reisi Muhittin Beyin riyaasetinde bazı tanınmış Hanım ve Beyler bir içtima yaparak Halkevi içtimalı muavenet şubesi namına verilecek büyük balo hazırlıkları etrafında görüşeceklerdir. içtimada bir faaliyet komitesi seçilecektir.

Gayri mübadiller umumî kongresi

Gayri mübadiller cemiyeti idare heyeti dün sabah gene toplanmış, tevzi edilecek bonolar meselesi etrafında görüşmüştür. İdare heyeti umumî kongrenin 15 kânunusaniye yapılmasını kararlaştırmıştır.

Barut işindeki rüşvet meselesi için Büyük Millet Meclisi muhtelit encümeni ne diyor ?

Münakasaya fesat karışmış mı ? — 10,000 revolver ithaline izin — Avans ve otomobil meseleleri !

Barut bir müddettenberi muhtelit safhalar geçiren barut irtisası meselesi hakkındaki tahkikatın nihayet Büyük millet meclisine sevkolundu - ğunu yazmıştık. Hadiseye esbak maliye vekili Hasan beyin isminin de karışmış olması münasebetile millet meclisine intikal eden dosya önce ihzari encümende, sonra da adliye ve teşkilâtı esaslı encümenlerinden müteakik muhtelit encümende tetkik olunmuştu. Muhtelit encümenin verdiği karar ve hazırladığı mazbata Büyük millet meclisinin bugünkü heyeti umumiyeye içtimasında müzakere olunacak ve nihai karara bağlanacaktır. Bugünkü müzakereye zemin teşkil edecek olan muhtelit encümen mazbatasına aynen şudur :

Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarının müzayedesine fesat karıştırmak ve bazı devlet memurlarına rüşvet vermek maznuniyeti ve İstanbul müddeiumumîliğinin 5 temmuz 1929 tarihli talebnamesile İstanbul yedinci istintak dairesinde haklarında tahakkuk icra edilen İbrahim Beyzade Lutfi ve Jan Pasat ve Nesim Mazalyah ve Kemal Nasi ve Sami Nami ve Jül, Jan, Leon Fresko efendilere isnat edilen suçlarda rüşvet almak suretile müşareketi olduğu ifade ve iddia edilmesinden dolayı maliye vekâleti sabık varidat umum müdürü Kâmil ve Kavanin şubesi müdürü İsmail Edip ve varidat umum müdürlüğüne vekâlette bulunmuş olan sabık Ankara defterdarı İhsan ve İstanbul defterdarlığı tetkik memurlarından Tevfik Nedim beyler ve delâil imzadan maznun Cemil Süleyman bey hakkında tahkikat icrası lüzumuna binaen evrak ciheti mülcıyeye tevdi ve maliye müfettişleri marifetile tahkikat ifa ettirildikten sonra müddeiumumilik vasıtasile Ankara birinci istintak dairesine verilerek icra kılınan tahkikat esnasında esbak maliye vekili Hasan beyin barut imzaları müteahhitlerinden 7500 liralık bir otomobili hediye olarak kabul etmek ve fişek mukavelesine hilâfına rüşvet muavazirinde avanslar vermek ve revolver işinde de müteahhit karara muhalif muamele ifa etmek gibi zamanı vekâletine müteallik bazı muamelâtta maznunların suçlarına müşareketi beyan ve iddia edilmiş ve diğer maznunlara ait hususların da tenevvürü Hasan bey hakkında tahkikat icrasına vabeste bulunmuş olup bu cihet ise Büyük Millet meclisinin salâhiyeti dahilinde olduğundan ve diğer maznunların tâbi olacağı muhakeme usul ve mercii de Hasan bey hakkındaki tahkikat neticesine bağlı olacağından Ankara birinci müstantikliğinin 5 mayıs 1932 tarihli kararla evvelce bu cihetin ifa ve ikmalinde müddeiumumîliğe tevdi ve adliye vekâleti vasıtasile başvekkâletten 18 V - 1932 tarih ve 6 — 1319 numaralı tezkere ile Yüksek reisliğe iletmekle büyük millet meclisinin 16 nisan 1932 tarihindeki 64 üncü in'ikadında dahili nimucibince bir tetkik encümeni teşkil karar altına alınmış ve mezkûr encümenin 25 haziran 1932

tarihli raporunda meselenin tenvirile hakikatin meydana çıkarılması için tahkikat icrasına lüzum gösterilmiş ve bu rapor mefadı meclisin 27 haziran 1932 tarihindeki 72 inci in'ikadında kabul edilmiş olmakla muhtelit encümenimiz tahkikata başlamıştır.

Encümenin ilk içtimasında, tevdi edilen evrakın kesret ve tenevvüü nazarı dikkate alınarak hadiseyi ve delillerini cem ve telfik üzere bir ihzari komisyon teşkili münasip görülerek o suretle tetkikat icra ve vaziyet bir raporla telhis edilmiştir.

Rapora nazaran: Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarı ihalesinin kapalı zarflar açıldıktan ve mazbata tanzim edildikten sonra alenî münakasa icrası suretile yapılmasına ve taliplerden birinin istinkâfı menfaat mukabili olduğunun bilâhare anlaşılmasına göre bunda Hasan beyin de menfaattar olup olmadığı 10,000 revolver ithaline müsaade edilmekte, fişek mukavelesine zeyl olarak ikinci bir mukavele yapılmasında, 716,559 fişek ithaline müsaade olunmakta ve avans namile müteahhide verilen paralarda da maznunlardan bazılarının ifadesi veçhile Hasan beyin bir menfaat temin edip etmediği ve müteahhitlerden bir otomobil alıp almadığı noktalarının tahkiki icap etmektedir.

Muhtelit encümen hadiseyi bir kere de müruru zaman noktasından tetkike lüzum görmüş ve bunun üzerine ihzari komisyon tarafından icra kılınan tetkik neticesinde maznunlardan Kâmil ve İhsan Beylerin istintak dairesinde evvelce müruru zaman iddiası dermeyeran ederek müstantik tarafından reddedildiği ve işi iştirazen tetkik eden mahkeme reisi tarafından da bu ret kararının tasdik edildiği görülmüş ve hadisenin vukuu ile tahkikatın İstanbulda başlaması arasında müruru zaman haddine bağlı bir müddet geçmediği gibi ceza kanununun 106 mıcı maddesinde bir cürümden dolayı yapılan ve müruru zamanı kesen muamelelerin cürümden her ne suretle olursa olsun met hali olup da aleyhinde takibat ve tahkikat yapılmamış olan kimşeler hakkında dahi müruru zamanı keseceği musarrah bulunmuş olmasına nazaran haklarında sonradan tahkikata başlananlar için de müruru zaman meselesi varit olmadığı tesbit edilmiş ve keyfiyet muhtelit encümence kabul edilmiştir.

Şu hazırlıklara tahkik mevzularına nüfuz eden encümen; hadiselerin esbak maliye vekili Hasan beyi alâkadar eden kısımları üzerinde kendisini isticvap etmiş ve otomobil meselesindeki izahatını müeyyit olarak ibraz eylediği vesikaları encümen evrakı meyanına almıştır. Diğer kısımlar üzerinde izahatından, kendisinin vekâleti zamanında varidat umum müdürlüğüne asaleten ve vekâleten idare eden Kâmil ve İhsan beylerin de isticvabı lüzumu hâsıl olmuş ve fazla olarak o tarihlerde nakit işleri müdürlüğünde bulunan Macit bey ile hukuk müşavirliğinde bulunan Süreyya beyin malûmat ve şehade-

tine de müracaat edildikten ve İhsan bey tarafından ifade-i şifahıye makamına kaim olmak üzere ayrıca verilen izahname dahil encümen evrakı meyanına alındıktan sonra vaziyetin tenevvür ettiğine ve tahkikatı başkaca tevsi mahal olmadığına ittifakla karar verilerek aşağıdaki neticeye varılmıştır.

Münakasaya fesat karıştırmak meselesi

1341 senesi muvazenei umumiye kanununun 57 inci maddesile kabul edilen Barut mevaddı infilâkiye inhisarının işletilmesi Maliye Vekâletince kapalı zarf usulile münakasaya konularak iştirak eden taliplerin teklifleri ihale komisyonunca tetkik edilip en müsait şerait Babanzade Fuat Beyin temsil ettiği (Liknoza) şirketinin olmakla mezkûr şirkete ihale için mazbata tanzim edilmiş iken bir gün evvelki tarihle Lutfi Bey tarafından verilen istidada daha müsait şerait teklif edileceği dermeyeran edildiğinden Hasan bey tarafından alenî münakasa emredilmiş ve icra kılınan alenî münakasa neticesinde diğer taliplerin çekilmesi 2 ağustos 1926 da İbrahim Beyzade Lutfi ve şürekâsı şirketine ihale edilmiştir.

Lutfi beye yapılan ihale; Hasan beyin istida derkenarında işaret ettiği hazine menfaatini temin etmiş bulunmakla beraber Fuat Beyin çekilmesi 25,000 lira mukabilinde olduğu evrak meyanındaki mektuplar, hesap hulâsaları ve İş bankasının iş'arile anlaşıldığına göre de Lutfi ve Fuat Beyler arasındaki bu hadise gene bir suç mevzuu teşkil edebilir. Fakat Hasan Bey için şu fesat karışma keyfiyetinde bir müşareket deliline tesadüf edilmediği gibi münakasayı ikinci defa olarak alenî icra ettirmekte de menfaat kastına delâlet edecek bir hal görülmemiş ve münakasaya verilen bu şekilde müzayede, münakasa ve ihâlât kanununa muhalefette bulunmamış olmakla beraber alenî münakasanın icrası Hazineye mühim menafi temin etmiştir.

Maamafih bu sıra sıhhi sebeplere binaen Hasan Beyin istifası vukubulmakla ihale muamelesi halefi Mustafa Abdülhalik Bey tarafından icra edilmiştir.

10,000 revolver ithaline müsaade meselesi

1341 senesi muvazenei umumiye kanununun 57 inci maddesinde istimali caiz revolverlerin satışının inhisar altına alınması üzerine evvelce sipariş olanların 15 Temmuz 1341 zevaline kadar Rüsumat müdüriyetine beyanname vermesi ve aksi takdirde revolverlerin gümrüklerden ithaline müsaade edilmeyeceği Maliye vekâletince ilân edilmiş olmasına rağmen maznunlardan Jül Fresko tarafından muahhar tarihlerle vaki istidalarda mukaddem bir siparişi olduğundan ve ilânı gördükleri için vaktile müracaat edemediklerinden bahisle 10,000 revolverin ithaline müsaade istenilmesi üzerine Varidat umum müdürü vekili İhsan Bey vekâlet makamına verdiği müzekkerede tetkik edilen vesikalara nazaran siparişin evvelce vukuu anlaşıldığı -

dan bir defaya mahsus olmak ve emsal teşkil etmemek üzere ithaline müsaade cihetini terviç ettiğinden vaki talep bu esbabı mucibeye müsteniden Hasan Bey tarafından da mucibe iktiran ettirilmiştir.

İcra kılınan tetkikat neticesinde munhasıran revolverler için Heyeti Vekileden musaddak bir talimatname mevcut olmadığı ve yapılan ilânın ancak Maliye vekâletinin kendi selâhiyetini istimal suretile ittihaz eylediği idari tedbirler cümlesinden olduğu anlaşılmış ve dairesinin kanunen mes'uliyeti tekabül ederek tetkik ettiği vesikalara müsteniden gösterdiği lüzum ve icap üzerine bir vekilin teferüata inerek tekrar tetkik etmesine imkân ve mecburiyet de tasavvur edilmemiş bulunduğundan bu noktada Hasan Beyin şahsına atfedilen yolsuzluk varit görülememiştir.

Fişek mukavelesine zeyl olarak ikinci bir mukavele yapılması

Inhisar altındaki av ve revolver fişeklerinin birinci mukavele mucibince celbedilmiş olan çeşitleri ihtiyacı ve talepleri tatmin etmediği ve çeşit noksanlığı satışına mâni olduğu cihetle noksanların pazarlık suretile ikmal için Heyeti Vekile kararı istihsal etmek üzere Varidat umum müdür lüğünün bir ihtiyaç cetveline merbut müzekkeresi üzerine Maliye vekili Hasan Beyin keyfiyeti Heyeti vekileye arz ve takdimini ve karar istihsalı ve neticede gene evvelki müteahhitte ve fakat pazarlık esası üzerine bir zeyli mukavele yapılmasında müzayede, münakasa ve ithalât kanununun ahkâmına muhalif bir vaziyet görülmüğü gibi Hasan Beyin böyle bir mukavele aktine müteadair muamelâtta mevzubahs yolsuzluk ve suiistimale iştirakini gösterir bir hale de tesadüf edilmiştir.

716,559 fişek ithaline müsaade meselesi

Bu fişeklerin müsadere veya mahrecine iadesi hakkındaki muameleden haberdar olmıyan vekil Hasan Bey: İşbu fişeklerin ikinci mukavele mucibince celbi tekrar eden çeşitlerden bulunması hasebile mezkûr mukaveleye mahsuben ithaline müsaade olunması hakkında Varidat umum müdürlüğünün gösterdiği lüzuma binaen (mucibince) işaretini koymuştur ki bunda Hasan Beye isnadı kabil bir suç unsuru görülmemiştir.

Avans meselesi

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünün 1340 senesi bütçe kanunile Devlet inhisarına alınan ve işletilmesi Askerî fabrikalar umum müdürlüğüne verilen av ve revolver fişekleri inhisarının 9 Kânunuevvel 1341 tarih ve 652 numaralı kanun ile Maliye vekâletine devredilmesi üzerine müteahhit İbrahim Beyzade Lutfi Bey Maliye vekâletine bir istida verecek bayilere verilen malların idareye maledilmiş sayılması ahiren fabrikalar umum müdürlüğünce kabul olunduğunu ve cereyanı muamelenin tetkiki ile kendisine

teslimatına mukabil para verilmesini talep etmiş ve istida Varidat umum müdürlüğüne usulen havale olunmuş ve Varidat umum müdürlüğü dahi cereyanı muameleyi fabrikalar umum müdürlüğünden sormuştur.

Fabrikalar umum müdürlüğünün cevabı tahriratındaki (bayilere teslim edilecek miktarın idareme maledilmesi ahiren kabul edilmiştir) fıkrasına istinaden Varidat umum müdürlüğü vekâlet makamına müteahhit Lutfi Bey tarafından teslim edilen fişeklerden ve bunun miktar ve bedelinin ve ancak hesabı görülmüğü için matlubatı tahakkuk ettirilmemesinden bahisle (bersabık avans itası) için lüzum göstermiş ve vekil Hasan Bey dahi (mucip) işareti koymuştur.

Varidat umum müdürlüğü vekil Hasaan Beye kat'i hesabı yapıldığında mahsubu icra edilmek lâzım gelen vacibüttekiye bir Hazine borcu mevcut olduğu kanaatini vermiş ve sepkeden muamelelenin dahi aynı merkezde olduğunu söylemiş ve şu suretle ita emri istihsal edilmiş ve vekil Hasan Beyin (mucibince) işareti olmaksızın Varidat umum müdürlüğünün tediye cetvelleri kaydettirerek Nakit işleri müdüriyeti tarafından yaptırılan müteaddit tediyelerin dahi yukarıda izah edilen esas ve muameleye istinat ettirildiği anlaşılmış ise de mes'ul ve selâhiyetdar daire müdürünün gösterdiği icabı kabul eden Vekil Hasan Beyin muamelede muaheze ve mes'uliyetini mucip bir hal görülememiştir.

Otomobil meselesi

Hasan Beye hediye edildiği söylenen otomobil meselesi etrafında ihzari komisyonun da tamim kan tetkik ve telhis ettiği vakialar ve ifadelerle Hasan Beyin izahatı ve ibraz eylediği vesikalara tetkik edildi:

İstanbul ve Ankarada muhtelit otomobil acentalarından alınan malûmatla 7,500 lira kıymetinde her hangi bir otomobilin Hasan Beye satıldığına veya diğer maznunlardan bazıları tarafından böyle bir otomobil alındığına dair bir kayıt ve işarete tesadüf edilemeyip bilâkis maznunların muhtelif ifadelerle birbirini tekzip ettikleri ve nihayet maznunlardan ikisinin kendi aralarında taksim etmek üzere şeriklerine gösterdikleri bazı mevhum masraflar meyanına böyle bir otomobil de dahil ettiklerini söylemeleri ve Hasan Beyin kendi ihtiyacına binaen bizzat satın aldığı (Fiat) ve (Kraysler) otomobillerinin bir kısım vesikalarını ibraz eylemesi delâletleriyle otomobil hadisesinin musanna olduğuna kanaat hâsıl olmuştur.

Yukarıda izah olunan sebeplere binaen isimleri yazılı maznunlara isnat olunan suçlara Vekil Hasan Beyin irtibat ve ştrakini gösterir bir hale tesadüf edilmediğinden hakkında takibat icrasına ve son tahkikatın açılmasına mahal olmadığına bir rey muhalife karşı ekseriyetle ve evrakın kanunî merciiine iadesine ittifakla karar verilmiştir.

Aşk Arayan Adam

Muharriri : Pitigrilli

Tercüme eden : fa.

- 15 -

— Ben, dedi, tango oynamak istiyorum...

Otomobil "Palermo", isimli bir barın önünde durdu. İçeri girdiler..

Tatlı, bayıltıcı bir tango çalıyordu Garsonlar, Pol ile Yuttaya yer bulmak için koşuştular ve iki genç ayakları serpantinlere takıla takıla masalar arasından ilerlediler. Bir masaya oturdular..

Pol şampanya ısmarladı, ve:

— İçiniz, dedi, içiniz.. Derler ki deva verici sular mahallinde içilmelidir.. Aksi takdirde kendilerinden beklenen neticeyi vermezler. Bence şampanyada Paris'te ve Monmarterde içilmelidir ki neş'esini tam versin..

Kadehleri kaldırıp içtiler. Pol devam etti:

— Biliyor musunuz, dünyanın en sehir kadını Paris'te metfundur.. Bunu bir çok kimseler bilmez.. Napolyon Mısırdan dönerken bir kaç mumya getirmişti.. Bunların arasında Kleopatra'nın da mumyası vardır ve milli kütüphanede metfundur.. Bu mumyanın tozu da Parisin tozuna karışmıştır ve zaman zaman kendi kendime soruyorum: Acaba Paris'in bir şehvet diyarı olmasına sebep bu mumiyanın çıkıp etrafa yayılan tozun tesiri midir?..

Garson bir şampanya daha getirmişti.. Bir dansör Yuttayı dansa davet etti, fakat Yutta reddetti. Bir kadeh şampanya içerek cevap verdi:

— Aşk, fantazi ahengi içinde bir hız değiştirmekten ibarettir.. Şu dansedenler, vücut vücudaya yapıparak kendilerini aşka yaklaşıyorlar zannediyorlar. Fakat uzaklaşmaktan başka bir şey yaptıkları yok.. Bu temaslar aşk değildir.

— Fakat aşkın iki derinin temasından doğduğunu..

— Biliyorum, biliyorum.. Pekalelade bir tarif.. Aşkı "iki derinin teması", olarak tarif etmek bir askerî şeref madalyasını, "göğse asılan yuvarlak bir maden parçası", olarak tarif etmekle müsavirdir.

Pol Pot suratını astra.. Cevap vermek için ağzına bir tuzlu badem attı. Yutta'yı gayet saf ve temiz bir mahlûk olarak tanımıştı.. Halbuki bir parça alkol onun aşk hususunda ne kadar tecrübe sahibiyi olduğunu göstermeğe kâfi gelmişti..

— Ben, dedi, aşk nedir bilmiyorum..

— Görüyorum.. Ve bundan çok memnunuz..

— Halbuki ben sizin, aşkı çok iyi bildiğinizi görüyor ve mustarip oluyordum..

— Ne demek istiyorsunuz?

Garson bir üçüncü şampanya şişesi getirmişti. Pol:

— Ben, dedi, otuz beş yaşındayım. Aşk hakkında fazla malumatım yok. Halbuki Jutta, bir tek cümle, bana, aşk hakkındaki fikirlerinizi göstermeye kâfi geldi. Bir nebatat mütehasşısı, celine geçen bir yapraktan hangi nebata ait olduğunu anlar. "Cuvier", birkaç parça kemikten, nesli mahvolmuş hayvanatı meydana koymadı mı?

— Bazan da aldanabilirler. Siz de onlar gibi yapmayınız. Bir

Bu Hâkim

Deli mi, Akıllı mı?

Okuduğunuz vak'adaki hâkimin ne garip bir mahlûk olduğunu anlıyorsunuz. Bize bildiriniz:

— Bu adam deli mi, akıllı mı?

Beş güne, yani tefrikanın 20 incisi çıktığı güne kadar gelen cevaplar içinde doğruyu bilenlerden 50 kişiye hediyeler vereceğiz.

kemikten bir hayvanın iskeleti anlaşılır bilir ama, bir cümleden, bir kadının aşk hakkındaki telâkileri hakkında hüküm çıkarmak doğru olamaz.

Pol anlamadı. Sadece:

— Sizi, dedi, çılgıncasına sevmekten korkuyorum.

Jutta güldü:

— Oh... Ne büyük sözler bunlar böyle?..

Çılgıncasına bir aşk! Bu sözü, avukatlar aşk cinayetlerinde kullanırlar. Ben aşıkta şiddet aramam. Bana vüs'at lâzım. Ben aşkı voltla değil, amperle ölçerim.

Garson sokulmuş, bir şampanya daha isteyip istemediklerini sormuştu. Pol:

— Hesap!

Dedi. Bu aralık bir başka dansör gelerek Jutta'yı dansa davet etti. Bu sefer Jutta kalktı.

Pol onu dansederken seyrediyor ve bir taraftan da düşünüyor. Demin hâkim Martine'de iken bir insanın içinde birçok insanların yaşadığını söylemişti.

Bir tango çalıyordu. Saksofon arasına çalgısını bırakarak "Şikita", isimli olan şarkıyı okuyordu:

"Şikita, sen reddettim, fakat beni dinlememeliydin. Çünkü seni affederdim... Muhakkak affederdim, zira..."

Pol Pot düşüncelerine devam ediyordu. Evet, bir insanın içinde, birçok insanların yaşadığını söylemişti. İşte, Juttada da birçok kadın yaşıyor, ve şimdi, dansörün kollarında süzülüyordu.

Şarkı söyleyen adam, şarkının alt tarafını tamamladı:

"...Zira, ismin o kadar tatlı ki Şikita!..."

İşte asıl aşk! Tabiiyunun ve doktorların tarif ettikleri aşk bu "İsmin o kadar tatlı ki Şikita!", mantığı karşısında çürüyordu. Jutta Şuman, yerine döndüğü zaman soruyordu:

— Ne düşünüyorsun?

Pol, duvarda asılı gözleri bağlı bir çocuğun elindeki aşk okunu meğhul bir istikamete atar resmini göstererek:

— Ben, dedi, aşkı böyle tasavvur etmiyorum. Aşk oklarını böyle gelişigüzel atmaz. Bugün, aşk çocuğu, nişan talimlerini yapmıştır ve her okun bir hedefi vardır.

— Ne demek istediğinizi anlıyamıyorum. Fakat birçok zamanlar olur ki, aşk, okunu hesaplamaadan atar ve kendini bırakır. Siz aşk nedir bilmiyorsunuz.

(Devamı var)

Yerli mal sergisi

Bakırköyde yeni bir sergi cuma günü açılıyor

Bakırköy, mühim sanayi mintakalarımızdan biridir. Bu küçük kazamızda sekiz on fabrika faaliyette bulunmaktadır. Bakırköy Halk Fırkası, tasarruf, iktisat ve yerli malı haftası münasebetile Bakırköyünde fırka merkezinde o havalideki fabrikalar masnâ-tından bir sergi vücuda getirmiştir. Sergi yarınki cuma günü saat onda merasimle açılacaktır. Açılma sırasında Galip Bahtiyar Beyle muallim Mediha hanım birer nutuk söyleyeceklerdir.

Sergi bütün hafta zarfında ziyaretçilere açık bulundurulacaktır. İktisat haftası içinde gece ve gündüz Bakırköy sinemalarında da projeksiyonla tasarruf ve cizeleri gösterilecektir.

Tarihimizi yazanlar çağırıyor

Edebiyat fakültesi reisliğinden: Türk tarihi tetkik cemiyeti tarafından hazırlanmakta olan Türk tarihinin ana hatları kitabının Tür medeniyeti tarihi kısmını yazmak üzere vazife almış olan ve İstanbulda bulunan arkadaşların bugün (Perşembe) saat on beşte Edebiyat fakültesine teşrifleri rica olunur.

Kaçak mallar ve bin lira rüşvet teklifi

Gümrük muhafaza memurları Galatadan geçen Yani isminde birisini çevirmişler, elindeki bavulu muayene etmişlerdir. Bavulda kaçak pijamalar, kumaşlar görünce yakalayarak merkeze götürmüşlerdir.

Yolda isminin Bella Sülâ olduğunu söyleyen bir İtalyan memurların yanına yaklaşmış bavulun kendisine ait olduğunu ve verilmesini istemiştir. Bu iddiayı yapan İtalyan da yakalanarak merkeze götürülmüş, orada zabıt tutulurken Yaninin Aynalçesme'de oturan nişanlısı Kiçanın evinde de diğer bir bavulu olduğunu söylemiştir. Bu bavul da merkeze getirilince içinden ipekli gömlek kolları, bir fotoğraf makinası ve iki fotoğraf camı çıkmıştır.

Bellâ Sülâ camların kendisine verilmesini istemiş, verilmeyince memurlara 25 lira rüşvet teklif etmiş, ret cevabı alınca rüşvetin mikdarını 1000 liraya çıkarmıştır. Zabıta bu mesele hakkında tahkikata devam etmektedir. Kumaşları hariçten İtalyanın getirdiği, satmak için Yaniye verdiği, Yaninin bunlara tesahuba üzerine aralarında kavgı çıktığı tahmin edilmektedir.

Satıcıların bağırması

Dünkü bir akşam gazetesi, satıcıların sabahları erkenden bağırma ve men'i hakkında dahiye vekâletinden belediyeye bir tamim geldiğini yazıyordu. Belediye reisi muavini Hamit B. böyle bir emirden haberdar olmadığını, bu hususun bir madde halinde zaten zabıta belediye talimatnamesinde mevcut olduğunu, şube'ere daima emirler verildiğini söylemiştir.

Memleketlerimizi filme çeken Amerikalı Hanım

Mis Carolyn Smiley Amerikaya dönünce Türkiye hakkında konferanslar verecek

Amerikanın Boston şehriden Miss Carolyn Smiley isminde bir hanım, memleketimize gelmiştir. Bu Amerikalı hanım Türkiyenin yenileşmesi mevzuu etrafında tetkiklerde bulunmakta, muhtelif müesseseleri gezmektedir. Dün bir muharririmiz kendisiyle görüşmüştür. Miss Carolyn Smiley şunları söylemiştir:

"Amerikada başka memleketlere, başka milletlere karşı çok alâka duyulur. Bu merak ve alâkaya neşriyatla ve daha ziyade konferanslarla cevap verilir. Ben de dünyanın muhtelif yerlerini gezip tetkik eder, memleketime dönünce gezip gördüğüm yerler hakkında konferanslar veririm. Son zamanlarda Amerikada Türkiyeyi yakından tanımak ve iyi tanımak merakı uyanmıştır. Amerikalıların kulaklarında Türkiye aleyhinde fena bir propaganda vardır, bunun yanlış olduğu anlaşılmaktadır. Amerika yenileşen ve daima ilerliyen Türkiye'yi tanımak istiyor. İşte ben de bu maksatla seyahat ediyorum. 8 teshrinievvelde Amerikadan ayrıldım, önce Fransaya gittim, oradaki talebe hayatını tetkik ettim, oradan İsviçreye geçtim, İsviçreden de Türkiye'ye geldim. Ankaraya ve Kayseriye gittim. Ankaradaki yenilik ve terakki hayret vericidir. Ankarada maarif vekâleti talim ve terbiye reisi İhsan beyi ziyaret ettim. Ankarada Gazi terbiye enstitüsünü, İsmet paşa kız enstitüsünü, kız ve erkek liselerini ve çocuk yuvasını gezdim. Buralarda gördüklerim bana büyük bir memnuniyet verdi. Birçok notlar aldım, aynı zamanda gördüğüm iyi şeylerin hepsini filme çektim. Ankaradan bahsederken size bir hatıramı anlatayım: Sokakta tek başıma gidiyordum. Yolda bir hanımla karşılaştım. Bu hanım bana İngilizce olarak: "Sizi galiba tanıyorum!", dedi; kendisine: "Galiba ben de sizi tanıyorum!", diye cevap verdim. Fakat ikimiz de birbirimizi nereden tanıdığımızı anılabilmek için uzun uzadıya düşündük. Bu hanım Ankarada çalışan Doktor Fatma'dır. Dokuz sene evvel Bostonda bir klüpte bir toplantıda ben teşrifat memurluğu vazifesini görüyordum, muhtelif milletlerden kimseler vardı, ben Türklerle beraber bulunup onlara hizmet etmek istemiştin, onun için beni o zaman Bostonda talebe olan bu Fatmanın yanına vermişlerdi. Kendisi - o zaman bir kere o klüpte görüşmüştüm. Dokuz sene sonra Ankara sokaklarında yalnız başıma dolaşırken böyle eski bir tanıdığa rastlamak beni çok sevindirdi. Bu doktor Fatma bana Himayeitfali gezdirdi, Doktor Fuat Beyle tanıştırdı, Himayeitfalde çok iyi şeyler gördüm, bunları pek beğendim, filme aldım.

Kayseride de liseyi ve Talas'taki köy mektebini gezdim. Kayseri valisi bana pek kolaylık gösterdi. Resmi dairelerinizdeki intizam göze çarpıyordu. Kayseride de birçok iyi manzaraları, Yenileşen Türkiye'yi gösteren güzel manzaraları filme çektim. Talas köyle-

rinden birinde tanıştığım köy hocasını Amerikadaki konferanslarında bilhassa anlatacağım. Bu adam gündüz çocukları okutuyor, mektep zamanı bittikten sonra çocukların annelerini okutuyor. Bu köy hocasını kısa bir zaman köyün kadınlarının dörtte üçünü okuma öğretmiştir, şimdi de genç kadınlarla uğraşıyor. Bu köy hocaları memleketinizin altınlarıdır. Öğrendim ki Talas köyünün hocasını memleketinizde de gördüğünüzü de öğrendim.

Türkiyede bir müddet dala kalacağım ve İstanbul darülfünun'u ile diğer bazı mektepleri gezeceğim. Buralarda gördüklerimi filme alacağım. Amerikaya dönünce Türkiyedeki terakki hareketi hakkında bir seri konferans vereceğim; konferansları esnasında bu filmleri de göstereceğim..

Miss Carolyn Smiley, önümüzdeki salı günü sabahı Fındıklı'da giderek Güzel sanatlar akademisini, o gün öğleden sonra da İstanbul ilmekteplerinden birini gezecektir.

Miss Carolyn Smiley dün Üsküdar Amerikan kız lisesini ziyaret etmiş, mektep talebe ve müallimlerine ait bazı filmler çekmiştir.

Çocuk hekimleri

Çocuk Hekimleri Encümeni senelik kongresini Saka çıkmazındaki Türk Tıp Cemiyeti binasında yapmış ve yeni bir idare heyeti seçmiştir. Reislige çocuk hastanesi çocuk hastahkaları mütabassası Pr. Dr. İhsan Hilmi ikinci reislige Haseki hastanesi çocuk hastahkaları mütabassası Pr. Ali Şükrü, umumî kâtipliğe Üsküdar çocuk bakım evi başhekimisi Dr. Sezai, veznedarlığı Beşiktaş çocuk bakımevi başhekimisi Fabrettin, kâtipliğe Dr. Ahmet Akkoyunlu beyler seçilmişlerdir.

Komünistlerin muhakemesi
İstanbul ağırceza mahkemesinde, dün Emin ve arkadaşlarının komünistlik tahrikatı yapmaktan maznun olarak kapalı celsede muhakemelerine devam edilmiştir.

Halkevinde kitapçılar

İstanbul Halkevi idare heyeti dün İstanbul kitapçılarını davet ederek Halkevi mecmuasının sürümünü temin için yapılacak işler hakkında fikirlerini sormuştur.

Halkevi namına balo

Bu akşam Perapalasta Vali ve belediye reisi Muhittin Beyin riyasetinde bazı tanınmış Hanım ve Beyler bir içtima yaparak Halkevi içtimaî muavenet şubesi namına verilecek büyük balo hazırlıkları etrafında görüşeceklerdir. içtimada bir faaliyet komitesi seçilecektir.

Gayri mübadiller umumî kongresi

Gayri mübadiller cemiyeti idare heyeti dün sabah gene toplanmış, tevzi edilecek bonolar meselesi etrafında görüşmüştür. İdare heyeti umumî kongrenin 15 kânunusaniye yapılmasını kararlaştırmıştır.

Barut işindeki rüşvet meselesi için Büyük Millet Meclisi muhtelit encümeni ne diyor ?

Münakasaya fesat karışmış mı ? — 10,000 revolver ithaline izin — Avans ve otomobil meseleleri !

Bir müddettenberi muhtelif bahşalar geçen barut irtisası meselesi hakkındaki tahkikatın nihayet Büyük millet meclisine sevk olunduğunu yazmıştık. Hadiseye esbak maliye vekili Hasan beyin isminin de karışmış olması münasebetle millet meclisine intikal eden dosya önce ihzarı encümende, sonra da adliye ve teşkilatı esaslı encümenlerinden müteahhit encümende tetkik olundu. Muhtelit encümenin verdiği karar ve hazırladığı mazbata Büyük millet meclisinin bugünkü heyeti umumiyeye içtimanda müzakere olunacak ve nihai karara bağlanacaktır. Bugünkü müzakereye zemin teşkil edecek olan muhtelit encümen mazbatası aynen şudur:

Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarının müzayedesine fesat karıştırmak ve bazı devlet memurlarına rüşvet vermek maznuniyetine ve İstanbul müddeiumumili'nin 5 temmuz 1929 tarihli talimatnamesiyle İstanbul yedinci istintak dairesinde haklarında tahkikat icra edilen İbrahim Beyzade Lutfi ve Jan Pasat ve Nesim Mazalyah ve Kemal Nasi ve Salomon Nasi ve Jül, Jan, Leon Fresko efendilere isnat edilen suçlarda rüşvet almak suretile müşareketi olduğu ifade ve iddia edilmesinden dolayı maliye vekâleti sabık varidat umum müdürü Kâmil ve Kavanin şubesi müdürü İsmail Edip ve varidat umum müdürlüğüne vekâlette bulunmuş olan sabık Ankara defterdarı İhsan ve İstanbul defterdarlığı tetkik memurlarından Tevrik Nedim beyler ve delâili imladan maznun Cemil Süleyman bey hakkındaki tahkikat icrası lüzumuna binaen evrak ciheti mülkiyeye tevdi ve maliye müfettişleri marifetile tahkikat ifa ettirildikten sonra müddeiumumilik vasıtasile Ankara birinci istintak dairesine verilerek icra kılınan tahkikat esnasında esbak maliye vekili Hasan beyin barut imzâ müteahhitlerinden 7500 liralık bir otomobili hediye olarak kabul etmek ve fişek mukavvelanesi hilâfına rüşvet muvazirinde avanslar vermek ve revolver işinde de müteahhit karara muhalif muamele ifa etmek gibi zamanı vekâletine müteallik bazı muamelâtta maznunların suçlarına müşareketi beyan ve iddia edilmiş ve diğer maznunlara ait hususâtın da tenevvürü Hasan bey hakkında tahkikat icrasına baste-bulunmuş olup bu cihet ile Büyük Millet meclisinin salâhiyeti dahilinde olduğundan ve diğer maznunların tâbi olacağı mahakeme usul ve mercii de Hasan bey hakkındaki tahkikat neticesine bağlı olduğundan Ankara birinci müstantikliğinin 5 mayıs 1932 tarihli kararla evvelce bu cihetin ifa ve ikmalinde evrakı müteferria müddeiumumiliye tevdi ve adliye vekâleti vasıtasile başvekâletten 18 mayıs 1932 tarih ve 6 — 1319 numaralı tezkere ile Yüksek reisliğine ihzar kılınmakla büyük millet meclisinin 16 nisan 1932 tarihindeki 64 üncü in'ikadında dahili nizamnamenin 170 inci maddesi hükmüncü bir tetkik encümeni teşkil karar altına alınmış ve mezzamur encümenin 25 haziran 1932

tarihli raporunda meselenin tenvirile hakikatin meydana çıkarılması için tahkikat icrasına lüzum gösterilmiş ve bu rapor mefadı meclisin 27 haziran 1932 tarihindeki 72 inci in'ikadında kabul edilmiş olmakla muhtelit encümenimiz tahkikata başlamıştır.

Encümenin ilk içtimasında, tevdi edilen evrakın kesret ve tenevvü nazarı dikkate alınarak hadiseyi ve delillerini cem ve telfik üzere bir ihzarî komisyon teşkili münasip görülerek o suretle tetkikat icra ve vaziyet bir raporla telhis edilmiştir.

Rapora nazaran: Barut ve mevaddı infilâkiye inhisarı ihalesinin kapalı zarflar açıldıktan ve mazbata tanzim edildikten sonra alenî münakasa icrası suretile yapılmasına ve taliplerden birinin istinkâfı menfaat mukabili olduğunun bilâhare anlaşılmasına göre bunda Hasan beyin de menfaatlar olup olmadığı 10,000 revolver ithaline müsaade edilmekte, fişek mukavelesine zeyl olarak ikinci bir mukavele yapılmasında, 716,559 fişek ithaline müsaade olunmakta ve avans namile müteahhide verilen paralar da da maznunlardan bazılarının ifadesi veçhile Hasan beyin bir menfaat temin edip etmediği ve müteahhitlerden bir otomobil alıp almadığı noktalarının tahkiki icap etmektedir.

Muhtelit encümen hadiseyi bir kere de müruru zaman noktasından tetkike lüzum görmüş ve bunun üzerine ihzarî komisyon tarafından icra kılınan tetkik neticesinde maznunlardan Kâmil ve İhsan Beylerin istintak dairesinde evvelce müruru zaman iddiası dermeyeran ederek müstantik tarafından reddedildiği ve işi i tirazen tetkik eden mahkeme reisi tarafından da bu ret kararının tasdik edildiği görülmüş ve hadisenin vukuu ile tahkikatın İstanbulda başlaması arasında müruru zaman haddine bağlı bir müddet geçmediği gibi ceza kanununun 106 mnci maddesinde bir cürümden dolayı yapılan ve müruru zamanı kesen muamelelerin cürümünde her ne suretle olursa olsun met hali olup da aleyhinde takibat ve tahkikat yapılmamış olan kim seler hakkında dahi müruru zamanı keseceği musarrah bulunmuş olmasına nazaran haklarında sonradan tahkikata başlananlar için de müruru zaman meselesi varit olmadığı tesbit edilmiş ve keyfiyet muhtelit encümence kabul edilmiştir.

Şu hazırlıklara tahkik mevzularına nüfuz eden encümen; hadiselerin esbak maliye vekili Hasan beyi alâkadar eden kısımları üzerinde kendisini isticvap etmiş ve otomobil meselesindeki izahatını müeyyit olarak ibraz eylediği vesikaları encümen evrakı meyanına almıştır. Diğer kısımlar üzerindeki izahatından, kendisinin vekâleti zamanında varidat umum müdürlüğüne asaleten ve vekâleten idare eden Kâmil ve İhsan beylerin de isticvapı lüzumu hâsıl olmuş ve fazla olarak o tarihlerde nakit işleri müdürlüğünde bulunan Macit bey ile hukuk müşavirliğinde bulunan Süreyya beyin malûmat ve şehade-

tine de müracaat edildikten ve İhsan bey tarafından ifade-i şahsiye makamına kaim olmak üzere ayrıca verilen izahname dahi encümen evrakı meyanına alındıktan sonra vaziyetin tenevvür ettiğine ve tahkikatı başkaca tevsi mahal olmadığına ittifakla karar verilerek aşağıdaki neticeye varılmıştır.

Münakasaya fesat karıştırmak meselesi

1341 senesi muvazenei umumiye kanununun 57 inci maddesile kabul edilen Barut mevaddı infilâkiye inhisarının işletilmesi Maliye Vekâletince kapalı zarf usulile münakasaya konularak işitirak eden taliplerin teklifleri ihale komisyonunca tetkik edilip en müsait şerait Babanzade Fuat Beyin temsil ettiği (Liknoza) şirketinin olmakla mezkûr şirkete ihale için mazbata tanzim edilmiş iken bir gün evvelki tarihle Lutfi Bey tarafından verilen istidada daha müsait şerait teklif edileceği dermeyeran edildiğinden Hasan bey tarafından alenî münakasa emredilmiş ve icra kılınan alenî münakasa neticesinde diğer taliplerin çekilmesiyle 2 ağustos 1926 da İbrahim Beyzade Lutfi ve şürekâsı şirketine ihale edilmiştir.

Lutfi beye yapılan ihale; Hasan beyin istida derkenarında işaret ettiği hazine menfaatini temin etmiş bulunmakla beraber Fuat Beyin çekilmesi 25,000 lira mukabilinde olduğu evrak meyanındaki mektuplar, hesap hulûsaları ve İş bankasının iş'arile anlaşıldığına göre de Lutfi ve Fuat Beyler arasındaki bu hâdise gene bir suç mevzuu teşkil edebilir. Fakat Hasan Bey için şu fesat karışma keyfiyetinde bir müşareket deliline tesadüf edilmediği gibi münakasayı ikinci defa olarak alenî icra ettirmekte de menfaat kastına delâlet edecek bir hal görülmemiş ve münakasaya verilen bu şekilde müzayede, münakasa ve ihâlât kanununa muhalefette bulunmamış olmakla beraber alenî münakasasının icrası Hazineye mühim menafi temin etmiştir.

Maamafih bu sıra sıhhi sebeplere binaen Hasan Beyin istifası vukubulmakla ihale muamelesi halefi Mustafa Abdülhalik Bey tarafından icra edilmiştir.

10,000 revolver ithaline müsaade meselesi

1341 senesi muvazenei umumiye kanununun 57 inci maddesinde istimali caiz revolverlerin satışının inhisar altına alınması üzerine evvelce sipariş olanların 15 Temmuz 1341 zevaline kadar Rüsumat müdüriyetine beyanname vermesi ve aksi takdirde revolverlerin gümrüklerden ithaline müsaade edilmeyeceği Maliye vekâletince ilân edilmiş olmasına rağmen maznunlardan Jül Fresko tarafından muahhar tarihlerle vaki istidalarda mukaddem bir siparişi olduğundan ve ilânı görmedikleri için vaktile müracaat edemediklerinden bahisle 10,000 revolverin ithaline müsaade istenilmesi üzerine Varidat umum müdürü vekili İhsan Bey vekâlet makamına verdiği müzekkerede tetkik edilen vesikalara nazaran siparişin evvelce vukuu anlaşıldığından

dan bir defaya mahsus olmak ve emsal teşkil etmemek üzere ithaline müsaade cihetini terviç ettiğinden vaki talep bu esbabı mucibeye müsteniden Hasan Bey tarafından da mucibe iktiran ettirilmiştir.

İcra kılınan tetkikat neticesinde munhasıran revolverler için Heyeti Vekileden musaddak bir talimatname mevcut olmadığı ve yapılan ilânın ancak Maliye vekâletinin kendi selâhiyetini istimal suretile ittihaz eylediği idarî tedbirler cümlesinden olduğu anlaşılmış ve dairesinin kanunen mes'uliyeti tekabül ederek tetkik ettiği vesikalara müsteniden gösterdiği lüzum ve icap üzerine bir vekilin teferrüata inerek tekrar tetkik etmesine imkân ve mecburiyet de tasavvur edilmemiş bulundugundan bu noktada Hasan Beyin şahsına atfedilen yolsuzluk varit görülememiştir.

Fişek mukavelesine zeyllarak ikinci bir mukavele yapılması

Inhisar altındaki av ve revolver fişeklerinin birinci mukavele mucibince celbedilmiş olan çeşitleri ihtiyacı ve talepleri tatmin etmediği ve çeşit noksanlığı satışına mâni olduğu cihetle noksanların pazarlık suretile ikmal için Heyeti Vekile kararı istihsal etmek üzere Varidat umum müdür lüğünün bir ihtiyaç cetveline merbut müzekkeresi üzerine Maliye vekili Hasan Beyin keyfiyeti Heyeti vekileye arz ve takdimini ve karar istihsalı ve neticede gene evvelki müteahhit ve fakat pazarlık esası üzerine bir zeyli mukavele yapılmasında müzayede, münakasa ve ihâlât kanununun ahkâmına muhalif bir vaziyet görülmediği gibi Hasan Beyin böyle bir mukavele aktine müteahhit muamelâtta mevzu bahis yolsuzluk ve suiistimale iştirakini gösterir bir hale de tesadüf edilmemiştir.

716,559 fişek ithaline müsaade meselesi

Bu fişeklerin müsadere veya mahrecine iadesi hakkındaki muameleden haberdar olmıyan vekil Hasan Bey: İşbu fişeklerin ikinci mukavele mucibince celbi tekarür eden çeşitlerden bulunması hasebile mezkûr mukaveleye mahsuben ithaline müsaade olunması hakkında Varidat umum müdürlüğünün gösterdiği lüzuma binaen (mucibince) işareti koymuştur ki bunda Hasan Beye isnadı kabil bir suç unsuru görülmemiştir.

Avans meselesi

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünün 1340 senesi bütçe kanunile Devlet inhisarına alınan ve işletilmesi Askerî fabrikalar umum müdürlüğüne verilen av ve revolver fişekleri inhisarının 9 Kânunuevvel 1341 tarih ve 652 numaralı kanun ile Maliye vekâletine devredilmesi üzerine müteahhit İbrahim Beyzade Lutfi Bey Maliye vekâletine bir istida verecek bayilere verilen malların idareye maledilmiş sayılması ahiren fabrikalar umum müdürlüğünce kabul olundugunu ve ceryanı muamelenin tetkiki ile kendisine

teslimatına mukabil para verilmesini talep etmiş ve istida Varidat umum müdürlüğüne usulen havale olunmuş ve Varidat umum müdürlüğü dahi ceryanı muameleyi fabrikalar umum müdürlüğünden sormuştur.

Fabrikalar umum müdürlüğünün cevabı tahriratındaki (bayilere teslim edilecek miktarın idaremeze maledilmesi ahiren kabul edilmiştir) fıkrasına istinaden Varidat umum müdürlüğü vekâlet makamına müteahhit Lutfi Bey tarafından teslim edilen fişeklerden ve bunun miktar ve bedelinin ve ancak hesabı görülmediği için matlubatı tahakkuk ettirilmemiş bahisle (bersabık avans itası) için lüzum göstermiş ve vekil Hasan Bey dahi (mucip) işareti koymuştur.

Varidat umum müdürlüğü vekil Hasaan Beye kat'i hesabı yapıldığında mahsubu icra edilmek lâzım gelen vacibütediye bir Hazine borcu mevcut olduğu kanaatini vermiş ve sepkeden muamelelerin dahi aynı merkezde olduğunu söylemiş ve şu suretle ita emri istihsal edilmiş ve vekil Hasan Beyin (mucibince) işareti olmaksızın Varidat umum müdürlüğünün tediye cetvelleri kaydettirerek Nakit işleri müdüriyeti tarafından yaptırılan müteahhit tediyelelerin dahi yukarıda izah edilen esas ve muameleye istinat ettirildiği anlaşılmış ise de mes'ul ve selâhiyettar daire müdürünün gösterdiği icabı kabul eden Vekil Hasan Beyin muamelede muahze ve mes'uliyetini mucip bir hal görülememiştir.

Otomobil meselesi

Hasan Beye hediye edildiği söylenen otomobil meselesi etrafında ihzarî komisyonun da tamikan tetkik ve telhis ettiği vakialar ve ifadelerle Hasan Beyin izahatı ve ibraz eylediği vesikalara tetkik edildi:

İstanbul ve Ankarada muhtelif otomobil acentalarından alınan malûmatla 7,500 lira kıymetinde her hangi bir otomobilin Hasan Beye satıldığına veya diğer maznunlardan bazıları tarafından böyle bir otomobil alındığına dair bir kayıt ve işarete tesadüf edilemeyip bilâkis maznunların muhtelif ifadelerle birbirini tekzip ettikleri ve nihayet maznunlardan ikisinin kendi aralarında taksim etmek üzere şeriklerine gösterdikleri bazı mevhum masraflar meyanına böyle bir otomobil de dahil ettiklerini söylemeleri ve Hasan Beyin kendi ihtiyacına binaen bizzat satın aldığı (Fiat) ve (Kraysler) otomobillerinin bir kısım vesikalarını ibraz eylemesi delâletleriyle otomobil hâdisesinin musanna olduğuna kanaat hâsıl olmuştur.

Yukarıda izah olunan sebeplere binaen isimleri yazılı maznunlara isnat olunan suçlara Vekil Hasan Beyin irtibat ve ştrakini gösterir bir hale tesadüf edilmediğinden hakkında takibat icrasına ve son tahkikatın açılmasına mahal olmadığına bir rey muhalife karşı ekseriyetle ve evrakın kanunî mercii iadesine ittifakla karar verilmiştir.

İnkılâbımızın mükemmel filmi nasıl olacak ?

Filmin esası hakkında malûmat - Ruslar ve Türkler - Rusyada sinemacılık

İstiklâl mücadelemiz hakkında Rusların da iştirakile yapılacak film hakkında tetkiklerde bulunmak üzere memleketimize gelen Sovyet Senaryo muharrirlerinden Zarhi yoldaş yarın Maarif vekâleti umumî müfettişlerinden Reşat Nuri ve ilk tedrisat müfettişlerinden Nurullah Beylerle birlikte Mudanyaya, oradan otomobille Bursaya gidecektir. Bursadan sonra Balıkesir ve İzmir'i ziyaret edecek, Dumlupınar ve Sakarya gibi harp sahaları civarını gezerek, yapılacak film hakkında tetkikatta bulunacak kendisine millî istiklâl mücadelemiz hakkında izahat verilecektir.

Zarhi yoldaş şehrimizde bulunduğu müddet zarfında da İstanbul birçok yerlerini dolaşmış, mahallelerde tetkikat yapmış, camileri ve müzeleri gezmiştir.

Zarhi yoldaş Anadolu'daki bu seyahatinden sonra Ankara'ya gidecek, orada yapılacak filmin senaryosunu hazırlıyacaktır. Bu filmin hazırlanması meşgul olmak üzere teşkil edilen Yakup Kadri, Reşat Nuri, Talim ve Terbiye heyeti âzasından Avni ve Erugrul Muhsin beylerden mürekkep bir heyet bu senaryo projesi üzerinde Zarhi yoldaşla birlikte meşgul olacaklar, filmin mahallî olması için kendisine yardım edeceklerdir.

Zarhi yoldaş bundan sonra Moskova'ya gidecek, filmin çevrilmesi için lüzumu olan aletler rejisör ve diğer elemanlarla birlikte bir müddet sonra tekrar buraya gelecek, derhal filmin çevrilmesine başlanılacaktır. Filmin harici sahneleri memleketimizde, dahili sahneleri de Moskova'da çevrilecektir.

Filmin esası

Zarhi yoldaş dün kendisine görüşen bir muharririmize çevrilecek film hakkında şu izahatı vermiştir:

— Filmin senaryosunun esası hazırlanmış gibidir. Yalnız bu senaryoda bulunacak vakanın iskeleti henüz taayyün etmemiştir.

Bu filmin mevzuu inkılâptan evvel Anadoludan İstanbul'a gelip burada İstanbul işgalini gördükten sonra milli şuuru uyandırarak Anadolu'ya geçen ve istiklâl mücadelesine iştirak eden bir gencin etrafında toplanacaktır. Bu genç, Türk ihtilâlini yaratan ruhu temsil edecektir. „

Zarhi yoldaş memleketimiz hakkındaki ihtisaslarını da şöyle anlatmıştır:

— Türkiye'de çok iyi karşılandım. Burada karşılaştığım her Türkten itinalı bir alâka gördüm.

Türkiye beni herhangi bir Avrupa memleketinden daha fazla alâkadar etti. Türkiye'de yalnız harici manzaraları görüp geçecek bir seyyah vaziyetinde değilim. Türkiye hakkında bir film yapacağım için memleketinizi yakından ve derinden anlamak vazifesile mükellefim. Sizi ve inkılâbınızı anladıktan sonra Türkleri ve Türkiye'yi sevmemek,

taktir etmemek imkânsızdır. Burada istiklâlini kurtarmağa azmetmiş ve muvaffak olmuş bir milletin, uyanan bir memleketin ruhunu görüyorum. Memleketinizde yeni müesseseleri, bazı mektepleri, halk evini gördüm. Bu maddî müesseselerden daha alâka uyandırıcı olan bir şey vardır:

Bunları yapan milletin ruhu..

Rusya ve Türkler

“İstiklâlini ve ilerlemeyi isteyen milletler olmak itibarıyla Ruslar ve Türkler birbirlerine çok benziyorlar. Aradaki ruh yakınlığı itibarıyla Ruslar Türkleri çok yakın anlarlar. Bunun içindir ki istiklâl mücadelesinde sizin yadrgamıyacağınız bir eser vücude getireceğimizi zannediyoruz.

Rusyadaki sinemacılığa gelince, harpten evvel Rusyada sinemacılık yoktu. Herşeyde olduğu gibi sinemacılığı da memlekette ilerleten Sovyet inkılâbı olmuştur. Şimdi Moskovada adeta müstakil bir şehir halinde sinema atelyeleri vardır. İki sene evvel inşası bitirilen bu atelyeler her türlü levazımı camidir. Ayrıca bir de sinema akademisi yaptık. Bizde operatörlükte çok ilerlemiştir. Kendimize mahsus usuller sayesinde her nevi filmleri dünya filmleriyle rekabet edebilecek bir mükemmeliyette alabiliyoruz. Artistleri büyük bir itina ile tetiştiriyor ve bilhassa fikri terbiyelerine çok ehemmiyet veriyoruz. Ayrıca senaryo muharrirleri de yetiştiriliyor. Rusyada tiyatro da çok ilerlemiştir. Moskovada mevcut ve hali faaliyette 200 tiyatroya iâveten son zamanlarda yeniden 6 tiyatro binasının inşasına başlanılmıştır. Bundan başka seyyar tiyatro heyetleri de vardır. Bunlar vaгонlar dahilinde memlekette seyahat ederek temsiller verirler.

Hürriyet tepesinde : İtun, yet şin ..

Hırsız diye mevkufu, serbest bırakıldı

Eskici Abdulkadir oğlu Mehmet, İstanbul Ağırceza mahkemesi huzurunda mevkuf oarak duruyordu. Onun mevkuf olarak buraya getirilmesine sebep, Hürriyet tepesinde civarında bir gece birisini soyup davranması...

Bu sene Teşrinievvelin onuncu gecesi... Saat yirmi bir buçuk... Mustafa isminde biri, Şişli'deki işini görmüş, Hürriyet tepesi yanından geçmiş, Bulgar hastanesi yakınındaki yoldan oturduğu yere dönüyor. Bu sırada, oradaki Dere içinde bir dam altında eskici Mehmet, birkaç tanıdığı ile oturmuş, yemek yiyorlar. Mehmet, oraya biraz içmiş olarak gelmiş. Şundan, bundan konuşurlarken, birdenbire yanındakiyle elile susmaları için işaret ediyor.

— Birşey işitmiyor musunuz?

— Ne gibi?

— Hist... susun l.. Ayak sesleri var!

— Yoldan...

— Yoldan değil, birisi şeftali bahçelerine saptı. Bayırdan iniyor. Ve Mehmet, yerinden fırlıyor, hemen pencereye koşuyor:

Memleket Haberleri

Başı ezilerek öldürülmüş!

Yedi ay evvel kaybolan çoban Ramazan meğer ne olmuş ?

Bundan yedi ay evvel Narlıdere köyünde çobanlık eden Ramazan isminde birisi garip bir şekilde ortadan kaybolmuştu. O vakit yapılan tahkikatta çoban Ramazanın uzun bir zaman için gurbete gittiği haberi çıkarılmıştı. Bu haber üzerine Ramazanın bir cinayete kurban gittiğinden şüphe edilmemişti. Son zamanlarda vukubulan bir ihbar müthiş bir cinayeti meydana çıkarmıştır. Bu ihbarda çoban Ramazanın Narlıdere köyü civarında dağda bir ağaç altında uyurken başı kocaman bir taşla ezilmek suretile öldürüldüğü ve katilin Musa isminde birisi olduğu bildiriliyordu.

Zahita derhal faa'iyete geçmiş, Musayı yakalamıştır.

Musa; evvelâ inkâr etmiş, cinayetin nasıl yapıldığını anlatmamışsa da bazı ifadeleri garip görülmüş, vak'a mahalline götürülmüştür. Ağaç altında yapılan hafriyatta insan kemikleri bu unmuştur.

Cinayetten sonra orada bırakılan cesedin, vahşi bayvanlar ve kartallar tarafından parçalandığı anlaşılmıştır. Yakalanan Musa; müphem bazı ifadelerde bulunduğundan tahkikat derinleştirilmektedir. Tahkikatı müddei umumî muavini Ali Bey idare etmektedir.

Anasının namusu

Ne duruyorsun? "Anan eve erkek aldı", ihbaından çıkan facia

İzmir, 14 (Hususi) — Den zlinin Çal kazasının Çalıkebir karyesinde o havalıyı hayretler içerisinde bırakan, tüyler ürpertici bir cinayet olmuş ve bir kadın oğlu tarafından balta ile öldürülmüştür.

Hadise şudur:

Kazada, namus ve iffetle tanınmış ve sevilmiş bir kadın vardır. Köse Ömer karısı Emine Hanım.. Emine H. canından fazla sevdiği Ahmet isminde 22 yaşlarında genç ve yakışıklı bir erkek evlâda maliktir.

Ahmet, hadise günü arkadaşlarıyla beraber doştığı esnada bir diğer arkadaşı karşısına çıkarak:

— Burada ne dolaşıyorsun, annen eve erkek aldı.

Demidir. Annesinin, namusu hakkında en ufak bir şüpheyi aklına getirmemiş olan Ahmet, arkadaşını nefretle göğsünden itmiş ve:

— Bu soğuk şakayı bırak.

Diyecek uzaklaşmak istemiştir.

Fakat, Ahmet, arkadaşının fazla ısrarı üzerine, inanmış ve süratle eve koşarak bir omuz darbesile kapıyı itmiş, içeriye girmiştir.

Aynı hızla kapısı açılan yatak odasında görülen manzara, bir evlâdı dehşetmeye kâfi derecede iğrenç ve fecidir: Emine Hanım, oğlundan daha genç biriyle beraberdi.

Şuuru kaybeden oğul, eline geçirdiği balta'yı, yatağın üzerine doğru fırlatmış ve kendi de orada yıkılıp kalmıştır.

Bir, iki saat sonra eve giren komşular, Emine Hanımı yatakta kanlar içerisinde ölmüş ve oğlu Ahmed'i kapı eşiğinde yarı baygın bir vaziyette bulmuşlardır, üçüncü şahıs ortadan kaybolmuştur.

Ana katili Ahmet, mevkufen şehrimize getirilmiş ve tecennün eseri gösterdiği için müşahade altına alınmıştır.

Ode mişte yeni firka binası

Ode miş belediyesi, Ode miş Gazipaşa caddesinde güzel bir otel yaptırmıştı. Ode miş Halk Fırkası teşkilâtı dağınık binada o duğu için Ode miş belediyesi bu binayı Fırkaya vermiş, kararlaştırmış ve bina Fırkası teslim edilmiştir. Muallimler lîği, musiki yurdu, spor kulübünün hepsi ve oğuma Ode miş da yeni firka binasına yerleştirilmiştir.

Beyşehirde zeki bir çocuk

Beyşehir Gazı Paşa mektebinde üçüncü sınıfta dokuz yaşında öksüz bir çocuk vardır. Çocuğün dayısının himayesi altındadır. Bu çocuğün derslere karşı o alâmasıyla beraber bilhassa saygı ve kabiliyeti fazladır. Beyşehirde bir kereste fabrikası vardır. Bu çocuk teneke ve tahta parçaları ile, bir saat zamanı bereğinden istifade ederek fabrikanın ufak bir nümunesi yapmıştır. Tav a zararından nulan değirmen taşı bir buğday tanesini un haline tirmektedir.

Çocuk büyük bir arzu yaptığı bu ufak fabrika modelini mektebin nüzesine hediye etmiştir.

Gene bir derste buhar makinesi görmüş, bunu da tabiriyle ederek bir çay kutusu, bir teneke parçasıyla müteharrik bir ufak buhar makinesi nümunesi yapmıştır.

Manisada firka işleri

İzmirde çıkan Anadolu gazetesi

Manisa belediyesinden çıkan istifalar işinin hali, aynizamanda Cumhuriyet Halk Fırkası vilâyet kongresinde meşhûr zakeratın idaresi için İzmir meclis b'usu Kâmil, Elâziz Meclis Beyler memuren Ankara'da Manisaya gelmişlerdir. Ciddi bir karışık bir vaziyet almış alan işlerin tetkikine bu iki meclis memur edilmesi çok isabetli olmuştur.

Diğer taraftan şimdiki vilâyet idare heyetinin iyi çalışmadığını iddia eden grup, yeni intihab için propagandalarına devam etmektedir.

Memurlara elbiselik kumaş veriliyor

İzmir memurlar kooperatif cumartesi gününden itibaren parası altı taksitte verilmek üzere elbiselik kumaş tevziine başlayacaktır. Kooperatif, kumaştan elbise yapmak üzere terzi de temin etmiştir. Terzi parası da altı taksitte alınacaktır.

Selçukta alkol fabrikası yapıldı

Selçukta, istasyon karşısında ki arsada Kışadalı Ahmet beyin idaresi altında bir alkol fabrikası tesis edilmiştir. Bu fabrika kanın makine ve aletleri yakında gelecek ve hemen yerlerine kurulacaktır.

Bu suretle, Selçuk ve civarında ispirto ihtiyacı daha seri ve naliye masrafı daha az olarak temin edilmiş olacaktır.

ne uyacak bir cürüm yoktur. Reis Nusret Bey, kararı bildirdi:

— Mehmet, beraat ettin. Şimdi serbest bırakılacaksın. Sana bir daha işini, gücünü bırakma, böyle işlere karışma!

Reis, sonra davacıya döndü: — Sen de, bir yere giderken doğru yoldan ayrılma. Kestiğime sapma!

— İşte... işe. Lârisi, şeftali ağaçlarına doğru, etrafı kollayarak yürüyor. Muhakkak hırsızdır! Gidip şunu tutayım!

Bir zamandanberi, oradaki bahçede bulunan şeftaliler, geceleri beşer, onar eksilmektedir. Orada bulunanlar, bunu düşünerek "belkil", diyorlar. Mehmet, kapıyı açıp, dışarıya çıkıyor.

— Hey, kim var orada?

Arkadaşları da kapının önüne çıkıyorlar. Uzaktan bakıyorlar. Mehmet, gördüğü adama yaklaşıyor.

Soyulan adam anlatıyor

Bundan sonrasını, mahkemede davacı Mustafa şöyle anlatıyor:

— Ben bahçeye filân ayak basmamıştım. Bulduğum yer, herkesin geçtiği yoldu. Bu Mehmet, yolumun üzerine çıktı. Benim paramı ve silâhımı zorla almak istedi. Derken jandarmalar yetiştiler. Kendisini yakaladılar!

Maznun Mehmet, bu iddiayı kabul etmiyor, "hayır, ben ondan zorla bir şey almak isteme-

dim. Bu, doğru değil", diyor.

Şahitler çağırıldı. Bunlardan Kork, şöyle söylüyor:

— Yemek yerken, Mehmet, yemek yediğimiz masanın altından kalktı.

— Masanın altından kalktı ne demek? Mehmet, masanın altında mı yemek yiyordu?

— Yok, efendim, yani bizim yanımdan ayrıldı. "Hırsız var!", diye dışarıya çıktı, yoldan sapan adamla konuştu. Ben başka birşey bilmiyorum.

Başka şahitler de aşağı yukarı bu şekilde ifade verdiler.

Müddeiumumi Kâşif B., iddia edildiği gibi, Mehmedin "cebir ve tehdit suretile ahz ve gasp", de bulunduğu sabit olmadığını ileri sürerek, beraatini istedi:

— Anlaşıyor ki maznun yoldan geçen davacının ağaçlara doğru yürümesinden şüphelenmiş, yanına giderek "burada ne arıyorsun?", demiştir. Başka bir şey yapmamıştır. Şahitler de bunu teyit ediyorlar. Şu halde, ortada ceza kanununun 495 inci maddesi-

İktisat haberleri

5 devlet

Mümessilleri arasındaki
itilâf

Cenevre, 14 (A.A.) — 5 devlet mümessilleri arasında husule gelen itilâf silâhları bırakma konferansı umumî komisyonuna resmî surette tebliğ edilmiştir.

Bu itilâf hiçbir müzakereye mahal vermemiştir, fakat murahtas heyetlerin birçoğu 5 devlet mümessilleri arasındaki mükâmelere bazı hükümetlerin adeta devamlı bir mahiyet vermek ve bu mükâmelere M. Henderson'u da çağırarak hususunda bu itilâf münasebetiyle yaptıkları teşebbüsü daha sarîh ihtirâzî kayıtlarla karşılamışlardır.

ZAYILER

Maaş cüzdanımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmayacağını ilân ederim. (5873) Mutekait miriliva Mehmet

★ Märkrise namile mahkûk mühürümü bir müddet evvel zayi ettim; Mezkûr mühürle şimdiye kadar hiç kimseye borcun olmadığını ilân ederim. (5865) Üsküdar Yeni mahalle Miroğlu sokak No. 106 Ohan'ın Acem-yan zevcesi Margarit

Tashih

Gazetemizin 27 - 11 - 932 ve 28-13-12-932 tarihli nüshalarında intişar eden "Beşiktaş Akarati Vakfiye idaresine," ait bir ilânda müzayedeye vazolunan kiralık dükkânın esas numarası 43 olacak iken sehven 34 yazılmıştır. Keyfiyet tashih o'unur.

Istanbul beşinci icra memurluğundan: Mahcuz konserve 22-12-932 tarih saat (9) dan itibaren Beyoğlunda Hamalbaşında Ömerhayyam caddesinde (53) No. lu dükkânın önünde birinci arttırması icra kılınacağı ilân olunur. (5880)

Beşiktaş icra dairesinden: Bedros efendi vekili Aziz B. le Gaip Hayim Vitali efendinin şayan mutasarrıf oldukları Arnavutköyünde büyük ayazma caddesinde dubaracı sokağında kâin bir dükkânı müşteril bir taşlık ve bir sofa ve bir oda ve bir mutlak ve birinci katta iki oda bir sofa ve bir hela ve bir çatı arası birinci tattan dubaracı so ağında olan binaya geçilmek üzere bir kapı ve dubaracı sokağındaki 38 No. lu haneye girildikte mermer taşlı bir bodrum ve birinci katta bir oda ve bir hela ve küçük sofa ve ikinci katta bir oda ve bir sofa ve bir helalı şamil 37-37 ve cedit 59-61 38 No. lala murakkam iki bap hanenin kabiliyeti taksimiyeti olmadıgından saulmak suretile şuyularının izalesine karar verilmiş olduğundan yapılan birinci müzayedede mezkûr hanelere 1000 liradan fazlasına talip zuhur etmediğinden betekrar 15 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. Dellaliye ve ihale pul resimleri müşterisine alt olmak üzere talip olanların kıymeti muhamminesi olan 2800 liranın yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçalarıla beraber 29-12-932 tarihine tesadüf eden Perşembe günü saat 13 den 15 kadar Beşiktaş icra dairesinin 932-1820 No. lu dosyasına müracaat eylemeleri ve arttırma şartnamesinin bir hafta sonra herkesin görebileceği ve mezkûr gayri menkuller üzerinde ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların iddialarını evrakı müsbetlemlerle beraber hemen bildirmeleri aksi takdirde hakları tapo sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından harîk kalacakları ilân olunur.

Istanbul ikinci icra memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer manyato vesaire 18-12-932 tarihine müsadif pazar günü saat on ikiden itibaren galatada tonel caddesinde 93 No. lu birdavatçı mağazasında birinci açık arttırma suretiyle satılacağından taliplerin aynı saatte mahallinde memuruna müracaatları ilân olunur. (5885)

Doktorlar

Doktor - Operatör
Ahmet Asım

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı
Muayene: 10 — 12 Ortaköy, Şifa yurdu
15-18 Beyoğlu, İstiklal caddesi No. 193
(Opera sineması karşısı)
Tel. 1960 — 4,2221

Doktor
A. Horhoruni

Beyoğlu mektep sokağındaki muayenehanesini tamamen kapamıştır. Eminönünde Valde kiraathanesi yanındaki muayenehanesinde hastalarını sabahdan akşama kadar bizzat tedavi eder. Telefon: 24131

Doktor
Aristidi

Muayenehanesi: Eminönünde Eminönü
Han üçüncü kat numara 8

Doktor
Emin Şükrü

Dahili hastalıklar mütehassısı
Istanbul Sultanmahmut türbesi, Babı-âli caddesi, No. 10. Telefon muayenehanesi: 22622 — Telefon ev: 4.3125
"Her gün öğleden sonra saat 14-18,,

Üroloğ - Operatör doktor
Fuat Hamit

Böbrek, mesane ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı
Muayenehane: Türbe, Mahmudiye caddesi. No. 10. Telefon 22622

Doktor
Kapıkıyan

Muayenehanesi: Sirkeci Muradiye caddesi No. 26 Tel. - 21077 Istanbul

Operatör - üroloğ doktor
Mehmet Ali

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Eminönü (Sabit Karakaş) hanına nakletmiştir. Cumadan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Doktor
Hafız Cemal

Dahili hastalıklar mütehassısı
Divanyolu No. 118 Telefon: 222398

Göz hekimi doktor
Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehassısı
Babıâli (Ankara caddesi Numara 60)

Diş doktoru
Zeki Halit

Muayenehanesi: Kadıköy Altiyol ağzı

Diş tabibi
Zeki Nuri

Hergün hasta kabul edilir. Her nevi diş rahatsızlığı tedavi olunur. Muayenehane: Üsküdar Ahçıbaşı Mektep sokak No. 50

Istanbul altıncı icra memurluğundan: Bir deynin temini istifası zımnında mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer Erika marka portatif yazı makinesi, yazıhane, koltuk ve saire Mahmutpaşada Tarakçılarda Abut efendi hanı arkasında Biraderler han 8, 9, 10 numarada ikinci satışı icra kılınacağından talip olanların 18-12-932 tarihine müsadif pazar günü saat 15 - 17 kadar mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (5884)

Istanbul 5inci İcra memurluğundan: Satılmasına karar verilen halı, aynalı konso, kanepeler, koltuk ve saire 29-12-932 tarihinde perşembe günü saat 11 den itibaren Kalamış-Fener caddesinde Mm. Asaduryan ve mah-tumu Firangül Asaduryan efendinin 23 No. lu hanesinde açık arttırma ile satılacağından isteyenlerin mezkûr gün ve saatte mahallinde bulunmaları ilân olunur. (5882)

Türk

lerin en
büyük vazitesi
nedir

Çocuklarını Tutumlu VE
Muktesit
Yetiştirmek.

Ohalde derhal

**Ziraat
Bankasından**

Bir

Alınız

İnhisarlar Umum

Müdürlüğünden:

İdaremiiz için nümunesi veçhile (40) adet kısa lâstik çizme ile (51) adet tahta ayakkabı satın alınacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirak etmek üzere (%7,5) teminatlarını hamilen (17-12-932) cumartesi günü saat (15) te Galatada Mübayaa komisyonuna müracaatları. (6484)

Beyoğlu kazası defterdarlığından:

Alibeyköy Silâhtar ağada emlakî milliyeden 36 numaralı tuğla harmanı 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuştur. 17-12-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 16 da ihalesi icra kılınacağından taliplerin banka teminat ve teklif mektupları ile yevmi mezkûrda Beyoğlu maldairesinde müteşekkil komisyona ve fazla malûmat almak üzere emlak kalemine müracaatları. (6354)

Istanbul Belediyesi ilânları

Keşif bedeli 1472 lira olan Büyükdere meyve fidanlığında inşa edilen binalar elektrik tesisi ve su tulumbasının elektrik motoru ile iş etilmesi kapalı zarf münakasaya konulmuştur. Talipler şartname almak ve keşif evrakını görmek üzere hergün levâzım müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için de 110,5 lira'lık teminat maktuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 22-12-932 perşembe günü saat on beşe kadar daimi encümene vermelidirler. (6372)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdaremiiz için takastan istisnaen şartname ve nümuneleri veçhile (200) adet yıldız ve (300) adet kâğıt yıldız bobin satın alınacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirak etmek üzere (%7,5) teminatlarını hamilen (19-12-932) Pazartesi günü saat (15) te Galatada Mübayaa Komisyonuna müracaatları. (6488)

Türk lokumları ismi altında ne satıyorlar?

Londra ticaret mümessilliğinden ofise gelen malûmata göre İngilterede fazla miktarda şeker ve lokum istihsal edilmektedir. Bilhassa lokumlar, Türk lokumu ismiyle pek çok satılmaktadır.

Bu lokumlar evvelce hakiki Türk lokumları iken Rus mültecileri Londraya gelince bu lokumları kendileri yaparak Türk lokumu ismiyle satmaya başlamışlardır.

Fakat İngilterenin yüksek aileleri bu lokumları beğendikleri için Türkiyeden gelen malları aramaktadırlar. Son senelerde İngiltereye Türkiyeden pek az lokum ithal edildiği için Londra ticaret mümessilimiz bu hususta tacirlerimize malûmat verilmesini ihracat ofisinden rica etmiştir. Türk lokumları bundan başka zaten, Belçika, Polonya, Yunanistan, Estonya ve Mısır Suriyede de aranmaktadır.

80 bin ton mısır

Gelen malûmata göre Yunan hükûmeti memleketin ihtiyacına tekabül etmek üzere 80 bin ton mısırın gümrüksüz olarak Yunanistanla ithaline karar vermiş ve bu husustaki kararname resmî gazete ile neşredilmiştir.

Ticaret odası bu malûmatı alâkadar bildirek Yunanistanla mısır sevketmelerini tavsiye etmiştir.

Brezilyada kahve

Brezilya hükûmeti, Brezilyada 1933 senesinden itibaren üç sene içinde yeniden kahve ağacı dikilmemesine karar vermiştir. Brezilya hükûmeti bu kararın verilmesine sebep olarak Brezilyada fazla miktarda kahve istihsal edildiğini fakat satılmadığı için kahve zırramının ziyan ettiklerini ileri sürmektedir.

Hükûmetin hazırladığı resmî istatistiğe göre Brezilyada 18 milyon çuval stok kahve vardır.

Macar parası hakkında bir ilân

Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden:

Macar Milli Bankasının ahiren (yüz) pengölük banknotların şekli değiştirilerek yeni banknotların tedavüle çıkarıldığı ve eskilerin 1933 senesi Nisan nihayetinden itibaren tedavül mevkîinden kaldırılacağı gibi bu tarihe kadar değiştirilmemiş olanların 1 Mayıs 1933 tarihinden itibaren üç sene zarfında Macar Milli Bankası tarafından tebdil olunacağı anlaşılmıştır.

Alâkadarlarca malûm olmak üzere ilân olunur.

Ayaspaşa mezarlığının aidiyeti

Ayaspaşa mezarlığının aidiyeti etrafında tahkikat yapan heyetin faaliyeti ilerlemektedir. Bu mezarlık arazisinin Ayaspaşa vakfından olmadığı, dolayısıyla belediyeye ait olması lâzım geleceği yolunda bazı ip uçları elde edildiği söylenilmektedir.

Bununla beraber, henüz bütün tahkikat bitmiş ve rapor verilmiş değildir.

HASAN SÜRMESİ

Gözlere lâtif, mukavemetsiz bir sihir ve cazibe bahşeder. Kırpkırları uzatır. Nebatattan müstahzar olup gözlere revnakiyet bahşeder ve gözlere faidei azimesi vardır. HASAN SÜRME İLE süslenen gözlerin sihir ve füsünuna dayanılmaz. Bu sihir ve çıldırtıcı gözler Hasan sürmesine medyundur.

Sadıkkade Biraderler Vapurları KARADENİZ VAPURLARI İnönü

vapuru Perşembe 15 Kâ.evve. günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, Inebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Tel. 22134

Istanbul 6 inci İcra dairesinden: Bir borçtan dolayı tahti hacize alınan paraya çevrilmesi takarrur eden Galatada Rıhtım caddesinde Panorama hanı altında Pelegrino Efendinin mağazada makine ve sairinin 19-12-932 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 11-12 ye kadar paraya çevrileceğinden talep olanların mahallinde memuruna müracaat etmelerini ilân o'urur. (5874)

3üncü Kolordu Satınalma Komisyonu ilânları

Seksen beş bin kilo kuru fasulya kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 17 Kânunuevvel 932 cumartesi günü saat on beştedir. Şartnamesini görmek üzere Fındıklıda üçüncü kolordu satın alma komisyonu riyasetine ve ihale günü vaktinde teklif ve teminat mektuplarını makbuz mukabilinde Ankara merkez kumandanlığı satınalma komisyonu riyasetine vermeleri. (1044) (6326)

Eskişehirdeki ameli tecrübe komisyonu için umumî kimyaya bihakkın vakıf ve analize yapılmaya muktedir tecrübeli bir kimyagere lüzum vardır. Ücreti 150.200 liradır. Talip olanların her türlü vesaii ile birlikte Ankara'da Hava müsteşarlığına müracaatları. Talipler fazla olduğu takdirde bir komisyon muvacehesinde derece ve tahlile nazaran müsabaka suretile tefrik edilecektir. (1056) (6617)

Darüşşafaka Lisesi Müdürlüğünden:

Talebe için kumaşı hariç olmak üzere 350 takım elbise pazarlıkla yaptırılacaktır. imaline talip olanlar kânunuevvelin 22 inci perşembe günü saat 14 te Nuruosmaniye C. miyeti Tedrkiye merkezinde bulunmalıdırlar.

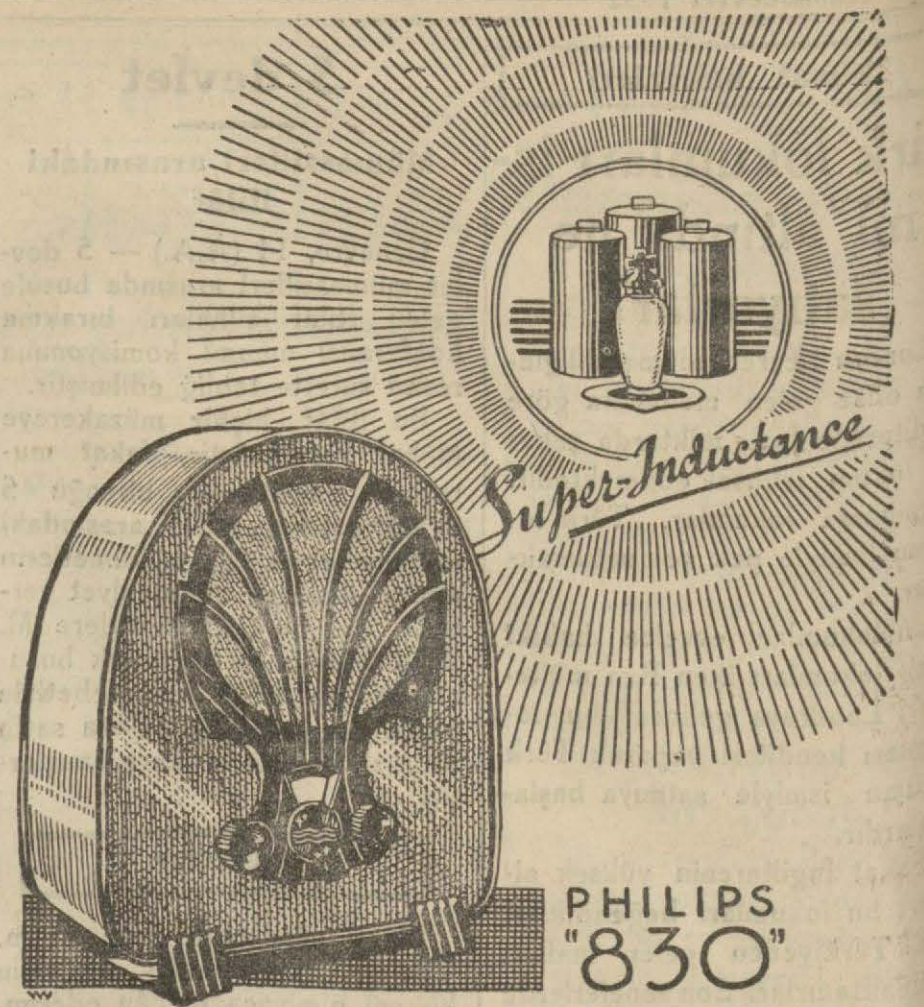
Yerli Mallar Pazarında

BÜYÜK UCUZLUK

Istanbul'da Bahçekapı'da Beyoğlu'n'da İstiklâl Caddesinde

Dr. İhsan Sami İstafilokok aşısı Stafilokoklardan mütevellit (Ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır. Divanyolu No. 189

Istanbul 4 üncü İcra memurlüğundan: Bir borcun temini istifası için mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen 3 adet Türkçeden Fransızcaya Şemsettin Sami beyin mücellet lüğatin 25 12-932 tarihine müsadif Pazar günü saat 14 ten 16 ya kadar Ankara caddesinde yeni Şark Kütüphanesi önünde satılacağından taliplerin mahallinde memuruna 932-1542 dosyasile müracaatları ilân olunur. (5881)

Bir tek düğme ile Bütün Avrupa dinleniyor

PHILIPS 830 A Süperendüktans

Istanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

Dört Muhafaza mevkinin tamiri lâzımdır.

- 1 — Kabataş, Arnavutköy, Yeniköy hamam yeri mahalle mahalle muhafaza mevkilerinin tamiri, açık kırdırmaya konulmuştur.
- 2 — Kırdırma şartları kâğıdının tasdikli suretleri İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden alınacaktır.
- 3 — Kırdırma İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünde kurulacak alım satım komisyonu tarafından yapılacaktır.
- 4 — Kırdırma 5-1-933 tarihine rashiyan Perşembe günü saat 14 dedir.
- 5 — Her istekli, biçilmiş bedelin % 7,5'ü olan 54 lira 40 kuruşluk muvakkat güvenme "teminat, larile belli saatten evvel" komisyonu gelmeleri. (6597)

KARYOLA ve madeni eşya fabrikası **12 1/2 liraya** Lake karyola

Sirkeci Ebussuut caddesi Tel. 22652

Çocuk, Kesme, Kemerli, Amerikan sistemi çelik yaylı, beyaz lake ve muhtelif renklerde karyolalar hastane ameliyat odaları malzemeleri ucuz fiatla satılır. Her türlü ölçüye göre sipariş dahi kabul edilir. Fabrikada ve Eminönü, Selânik Bonmarşesi ve Yerli Mallar Pazarında da aynı fiatla satılır

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

- 1000 Ton Lavemarin kömürü: Kapalı zarfıla 24 Birinci Kânun 932 cumartesi günü saat 14 te.
- 67 Kalem eczayı tıbbiye: Açık münakasa 24 Birinci Kânun 932 cumartesi günü saat 15,5 ta.
- izmir Müstahkem Mevki Deniz K ihtiyacı için yukarıda miktarı yazılı kömür ve eczayı tıbbiye'nin hizalarındaki gün ve saatlerde münakasaları yapılacağından şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve vermeğe talip olanların münakasa gün ve saatlerinde Kasımpaşa'da Dz. Lv. satınalma komisyonuna müracaatları. (6294)

Tenzilâtlı Satış

Tasarruf Haftası münasebetile fabrikamız mamulâtının yüzde 10 tenzilâtlı satılacağına muhterem müşterilerimize arz ederiz. Sirkeci Ebussuut Caddesinde Karyola ve madeni Eşya fabrikası

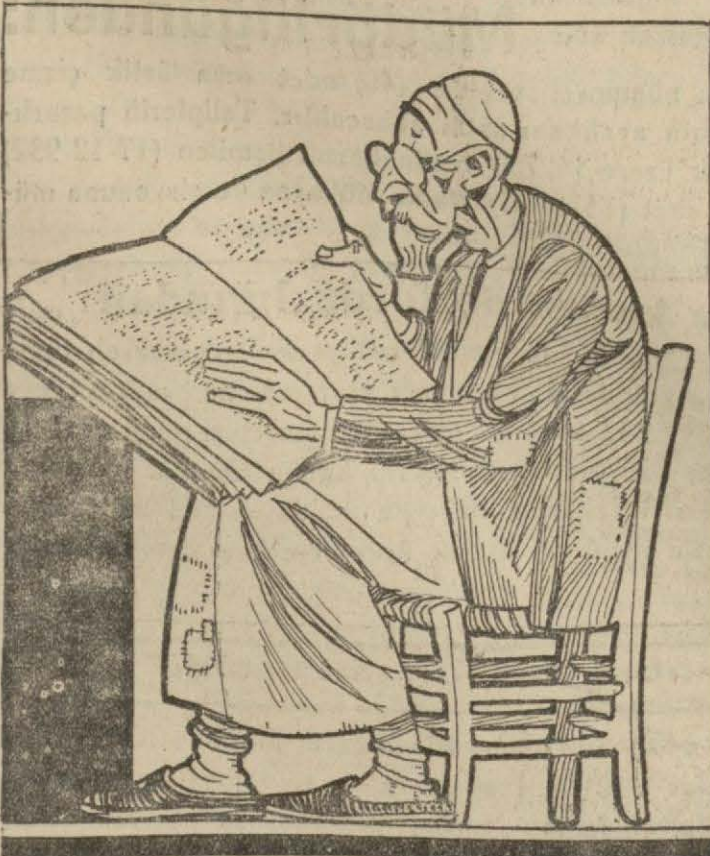
Satış yerleri: Fabrika, Eminönünde Selânik Bonmarşesi, İstanbul ve Beyoğlu İstiklâl Caddesinde Yerli Mallar Pazarı Kadıköy iskelesinde Galip Bey

Istanbul tapusundan: Edirnekapısında Hacı Muhittin mahallesinin Yağhane sokağında eski 24 ve Attar sokağında bir numaralı hane Petro ve Mariçeden intikali veresinden Mar-yoriçe tarafından talep edilmiş tasarruf kaydı bulunamayan mezkûr evin senetsiz muamelesine kıyasen muamele icrasına lüzum görüldüğünden zikrolunan eve başkaca tasarruf iddia edenler var ise on gün zarfında vesaii tasarrufiyelerile birlikte İstanbul Tapu idaresine müracaatları ilân olunur. (5875)

Istanbul 3 üncü icra dairesinden: Mahcuz ve farıhtu mukarrer bulunan Galatada Merkez Rıhtım hanında 5 inci katta No. 11 yazıhanede masa ve sandalya ve sairinin 19-12-932 tarihine müsadif pazartesi günü saat 10 da satılacağından taliplerin mahallinde memuruna müracaat etmelerini ilân olunur. (5874)

VAKIT MATBAASI — İSTANBUL
SAHİBİ: MEHMET ASIM
Umumi Neşriyat Müdürü: FIKRET ADIGÜZÜ

Kumbara, bütün bir istikbal'dir

iktisat ve Tasarruf ...Birkumbara olarak yalnız nazariyat para biriktirmekle ile değil ... öğrenilir...

Türkiye İş Bankası